

MALMÖ HÖGSKOLA
FAKULTETEN FÖR
KULTUR OCH SAMHÄLLE

#ärdudär?

- *En studie om hur en rörelse visar digitalt civilkurage*

#areyouthere?

- *A study of how a movement shows digital moral courage*

Ellen Adolfsson & Felicia Dahlman

*Medie- och kommunikationsvetenskap
Kandidatnivå
15 hp.
Vårterminen 2017
Handledare: Michael Krona*

Abstract

Den här studien behandlar Facebookgruppen #jagärhär och hur de som social rörelse arbetar för att främja ett moraliskt debattklimat. Syftet med studien är att genom en kvalitativ forskningsintervju och digital observation analysera organisering och deltagande i #jagärhär och diskutera detta utifrån teorier om sociala rörelser, medierat kollektivt agerande och moral. Frågor om deras betydelse på nätet såväl som deras samhällliga relevans diskuteras löpande i analysen. Studien visar att medlemmarna i #jagärhär utnyttjar digitala medier med syftet att bedriva en politisk fråga. Med hjälp av Facebooks funktioner mobiliserar sig medlemmar för att samordna aktivistiska aktiviteter i vilka de tillsammans visar civilkurage för att motarbeta det hatiska klimatet i kommentarsfälten. Samtidigt indikerar #jagärhärs existens och engagemang att det finns ett etablerat problem i samhället på grund av bristfälliga lagar och regler relaterade till internet.

This study examines the Facebook group #jagärhär and how they could be seen as a social movement that promotes a moral debate atmosphere. The purpose of this study is, through a qualitative interview and digital observation, to analyse the arrangement and participation in #jagärhär and to discuss this through theories about social movements, mediated collective action and morality. Questions related to their purpose and importance both on the Internet as well as their role in the society is discussed throughout the analysis. The study shows that members of #jagärhär utilize digital media to pursue a political matter. Members mobilize with the help of functions provided by Facebook to coordinate activist actions in which they together show moral courage to prevent the hateful debate atmosphere in the comment sections. At the same time could the existence and engagement of #jagärhär indicate that there is an established societal issue due to deficient laws and rules related to the Internet.

Titel: #ärdudär? – En studie om hur en rörelse visar digitalt civilkurage

Författare: Ellen Adolfsson & Felicia Dahlman

Nivå: Examensarbete i Medie- och kommunikationsvetenskap 15 hp.

Institution: Konst, Kultur och Kommunikation (K3)

Fakultet: Kultur och Samhälle (KS)

Lärosäte: Malmö Högskola

Handledare: Michael Krona

Examinator: Tina Askanius

Termin och år: Vårterminen 2017

Sökord: #jagärhär, deltagande, medierad mobilisering, social rörelse, kollektivt agerande, moral, civilkurage, aktivism, sociala medier, Facebook

Keywords: #jagärhär, participation, mediated mobilization, social movement, collective action, moral, moral courage, activism, social media, Facebook.

#ärdudär?

Förord

Vi vill framföra ett varmt tack till vår handledare Michael Krona för den konstruktiva handledningen han givit oss under studiens gång. Samtidigt vill vi tacka Mina Dennert vars medverkan berikat vår studie och gjort den fulltalig.

Ellen Adolfsson & Felicia Dahlman

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	6
2. Syfte och frågeställningar	7
3. Kontextualisering	8
3.1 Digitala medier och dess konsekvenser.....	8
3.2 #jagärhär	9
4. Forskningsöversikt	10
4.1 Kollektiv identitet i ett kollektivt agerande	10
4.2 Teknik och sociala rörelser	11
4.3 Politiskt deltagande	13
4.4 Sammanfattning av forskningsöversikt	14
5. Teoretiskt perspektiv.....	15
5.1 Deltagarkultur	15
5.2 Medierad mobilisering och kollektivt agerande.....	16
5.3 Sociala rörelser och aktivism	17
5.4 Medier och moral	19
5.5 Sammanfattning av teorier.....	20
6. Metod och material	21
6.1 Metod	21
6.1.1 Kvalitativ forskningsintervju	21
6.1.2 Digital observation	22
6.1.3 Metodernas styrkor och svagheter	24
6.2 Material, urval och avgränsning	25
6.3 Etiska överväganden	26
6.4 Reliabilitet och validitet	27
7. Resultatredovisning och analys.....	28
7.1 #jagärhär – en social rörelse?.....	28
7.2 Medlemmars deltagande	35
7.3 Gruppens organisering	39
7.4 Digitalt civilkurage.....	48
7.5 Avtryck i samhället.....	59
8. Sammanfattning och diskussion.....	61
8.1 Sammanfattning	61
8.2 Slutdiskussioner.....	62
8.2.1 Slutdiskussion Ellen Adolfsson.....	62
8.2.2 Slutdiskussion Felicia Dahlman	65
9. Referenser	69
Bilaga 1.....	72
Bilaga 2.....	73
Bilaga 3.....	74

Figurförteckning

Figur 1 – <i>Dagens öppna tråd – var behöver du hjälp?</i>	s.29
Figur 2 – <i>Dagens öppna tråd – hjälp och stötta varandra?</i>	s.29
Figur 3 – <i>Eget inlägg i gruppen</i>	s.30
Figur 4 – <i>Migrationspolitik</i>	s.30
Figur 5 – <i>Lars Ohly</i>	s.31
Figur 6 – <i>Påminnelse</i>	s.31
Figur 7 – <i>Förtydligande om vad #jagärhär står för</i>	s.32
Figur 8 – <i>Alla insatser är lika viktiga</i>	s.33
Figur 9 – <i>Ideell förening</i>	s.34
Figur 10 – <i>Sambällsaktör</i>	s.34
Figur 11 – <i>Antal medlemmar</i>	s.35
Figur 12 – <i>Statistik över deltagande</i>	s.36
Figur 13 – <i>Egna idéer</i>	s.37
Figur 14 – <i>Lyfta ett specifikt ämne</i>	s.37
Figur 15 – <i>Hämtad från Dagens öppna tråd</i>	s.38
Figur 16 – <i>Gruppbeskrivning hashtag</i>	s.39
Figur 17 – <i>Omslagsbild</i>	s.40
Figur 18 – <i>Mångfald</i>	s.41
Figur 19 – <i>Hat i andra forum</i>	s.42
Figur 20 – <i>Antal medlemmar 2</i>	s.42
Figur 21 – <i>Polisanmälan</i>	s.43
Figur 22 – <i>Gemensam aktion</i>	s.44
Figur 23 – <i>Ord- & meningsval</i>	s.44
Figur 24 – <i>Ord- & meningsval 2</i>	s.45
Figur 25 – <i>Uppskattning för den enskilde individen</i>	s.45
Figur 26 – <i>Administratörer & moderatörer</i>	s.46
Figur 27 – <i>Människors läggning</i>	s.49
Figur 28 – <i>Sexism</i>	s.49
Figur 29 – <i>Lyckad anmälning</i>	s.50
Figur 30 – <i>Källkritik</i>	s.51
Figur 31 – <i>Obehaglig händelse</i>	s.52
Figur 32 – <i>Kommentera, gilla och skriv korta stödcommentarer</i>	s.53
Figur 33 – <i>FAQ</i>	s.53
Figur 34 – <i>Empati</i>	s.53
Figur 35 – <i>Ta ställning mot rasism</i>	s.54
Figur 36 – <i>Vägledning till hur man gör en anmälan</i>	s.55
Figur 37 – <i>Olika sätt att visa digitalt civilkurage</i>	s.56
Figur 38 – <i>Det behövs mer aktion i tråden fortfarande</i>	s.57
Figur 39 – <i>Denna tråd behöver fortfarande balans</i>	s.57
Figur 40 – <i>2 av 10 anmälningar har gått igenom</i>	s.57
Figur 41 – <i>Accepterat beteende</i>	s.59

1. Inledning

Vi har sedan barnsben blivit uppmuntrade att våga stå för dem vi är och vår mening. Att våga ingripa när något är fel även om det kan innebära en personlig risk. Mest talas det om att ingripa när det sker i en fysisk omgivning, men hur gör man när det sker digitalt? Vi har med hjälp av utvecklade teknologiska medel möjlighet att visa oss och delta i offentligheten på ett annat vis än vad som tidigare varit möjligt. När vi uttalar oss bakom en skärm, ställs det inte krav på oss att visa fysiska attribut som exempelvis kroppsspråk och ögonkontakt. Vi kan därför med några knapptryck enkelt uttrycka vad vi tycker vilket leder till ett ständigt flöde av åsikter i den virtuella sfären, negativa som positiva.

Vintern 2016 lanserade Åhléns en annonskampanj med en leende mörkhyad pojke i luciakläder (Edfeldt, Muntau & Sarnecki, 2016-12-06). Bilden väckte starka rasistiska reaktioner vilket gjorde att Åhléns valde att ta bort bilden för att den negativa uppmärksamheten blev för stor. Händelsen ovan är ett exempel på det som numera är allt mer förekommande på internet, nämligen näthat. Kinnunen, Lindeman & Verkasalo (2016:2) menar att näthat till stor del existerar tack vare den ökade tillgången och användningen av sociala medier men också att dessa tillåter användaren att vara anonym. Begreppet näthat är ingen juridisk term utan snarare ett samlingsbegrepp för olika typer av brott som sker på internet (Polisen, 2017). Brott som sker på en digital arena går under samma regler som exempelvis på en arbetsplats. Det finns således inga särskilda lagar för hot och trakasserier som sker digitalt, vilket kan vara problematiskt då det unika med internet är att det som delas riskerar att få en omfattande spridning (ibid.). Digitala medier har därmed gjort det enkelt för människor att svartmåla varandra. Däremot kan dessa också utnyttjas som ett verktyg för att sprida innehåll i en positiv anda.

Digitala plattformar erbjuder funktioner för människor att finna varandra och mobilisera sig kring intressen och övergripande samhällsfrågor, inte minst inom politiken (Gauntlett, 2011:158). Dessa plattformar kan således ses som betydelsefulla verktyg för sociala rörelser, då människor kan bedriva aktiviteter på internet utan att behöva agera i det fysiska livet. I samband med det expanderande hatiska debattklimatet finns det både ett individuellt och kollektivt agerande för att motarbeta detta. En rörelse som blev uppmärksam under näthat-stormen mot Åhléns luciapojke var Facebookgruppen #jagärhär, i vilken människor digitalt mobiliserade sig mot högerextremister för att stötta pojken och kampanjen (Falkirk, 2016-12-05). Det är således intressant att undersöka #jagärhär då de verkar genom aktivitet på digitala medier i hopp om att förbättra vårt samhälle.

2. Syfte och frågeställningar

I en värld allt mer präglad av digitala medier, finns det utrymme för alternativa grupper att bedriva verksamheter utanför den politiska agendan (Gauntlett, 2011:158). Genom att betrakta Facebookgruppen #jagärhär kan vi få en insikt i hur en modern rörelse organiserar sig på nya medier. Samtidigt är det av samhällelig relevans att få förståelse hur människor idag utnyttjar nya medier i behov av att delta i samhället. Studiens syfte är därför att analysera organisering och deltagande i fenomenet #jagärhär och kritiskt diskutera detta utifrån teorier om sociala rörelser, medierat kollektivt agerande och moral. Utifrån en kvalitativ intervju och digital observation ämnar vi finna kunskap i hur #jagärhär verkar för att motarbeta ett uttalat problem på internet och därmed åstadkomma förändring i samhället.

Vi är intresserade av att undersöka #jagärhär då deras insatser varit uppmärksammade i medier (Falkirk, 2016-12-05). Samtidigt blir det av intresse då vi som privatpersoner beaktat det problem som gruppen motarbetar då hatet idag är överallt på sociala medier. Trots att vi har en bild av deras insatser strävar vi efter att träda in i vår studie förutsättningslöst och har därför ett induktivt förhållningssätt eftersom vi utgår ifrån material och skapar idéer och tankar därefter (Mats Ekström & Larsåke Larsson, 2010:20).

För att tydliggöra syftet har vi valt att skapa och utgå från följande frågeställningar:

- Hur deltar och organiserar sig medlemmar i #jagärhär mot näthat?
- Hur kan man förstå #jagärhär som en social rörelse?
- Hur arbetar medlemmar i #jagärhär för att främja ett moraliskt debattklimat?

3. Kontextualisering

I följande kapitel ges en beskrivning av det område som vi menar ger vår studie en större samhällelig kontext. Därefter presenteras relevant information om gruppen #jagärbär.

3.1 Digitala medier och dess konsekvenser

Idag är internet en rutinmässig arena för både privatpersoner, politiska partier som för sociala rörelser. Buskqvist (2009:170) menar att webben kan ses som en resurs för intresseskapande gällande en viss agenda men också agera som en offentlig arena där olika intressen kan belysas. Baym (2015:10) understryker att digitala medier bidrar med funktioner som gör att individen kan dela och sprida innehåll på ett sätt som inte tidigare varit möjligt. Med tanke på att digitala plattformar till större del är gratis blir de passande verktyg för människor att kommunicera inom personliga nätverk (Benkler, 2006:212). Internets plattformar gör det möjligt för individen att överkomma både känslomässiga och psykologiska hinder för deltagande då det kan ske med några knapptryck. Individen har en vilja att delta i samhället och letar ständigt efter nya plattformar och funktioner för att kunna nätverka och dela innehåll på internet. Denna vilja är kopplad till ett behov av att synas och få sin åsikt hörd, men kan bara tillfredsställas genom uppmärksamhet och interaktion med andra (Gauntlett, 2011:106).

Digitala medier attraherar människor då användaren själv kan bestämma hur mycket hen vill delta med allt från en gilla-markering till att skapa en hemsida. Samtidigt förses människor med funktioner för att finna varandra och mobilisera sig kring politiska frågor och missnöjen (Gauntlett, 2011:158). Hinton & Hjorth (2013:71) menar därför att framväxten av sociala medier visat på den betydelsefulla rollen som internet har för deltagande i demokratiska processer och aktivism. I linje med detta menar Svensson et al. (2015:144) att dessa får en viktig roll när det gäller att mobilisera sig över politiska ställningstaganden och därmed organisera sig och orsaka spridning i en specifik fråga. Sociala rörelser har därför allt mer börjat flytta sin verksamhet och aktivitet till digitala plattformar.

Med tanke på att sociala medier har gett människor möjlighet att dela med sig av i innehåll, ryms även annat än positiv stämning i dess flöden (Nyberg & Wiberg, 2015:3). Precis som i verkliga livet där människor använder olika tonfall och kroppsspråk för att exkludera och nonchalera, bidrar sociala medier med funktioner att skapa grupperingar och inre cirklar. Det handlar om olika former av mobbning, svartmålningar och kränkningar av individer och specifika grupper vilka hamnar under benämningen näthat. Nyberg & Wiberg

(2015:1) menar därför att näthat på senare tid blivit ett omdiskuterat ämne. Facebook har bland annat kritiserats i sitt hanterande gällande hat, rasism och sexism i deras flöden och kommentarsfält (Falkirk, 2016-12-05). Det kan således ses som att det finns ett behov av att människor ska sätta ned foten och inte nonchalera näthatet.

3.2 #jagärhär

Någon som har uppmärksammat människors behov av att säga ifrån i det existerande hatiska debattklimatet på internet är Mina Dennert. På eget initiativ startade hon Facebookgruppen *#jagärhär* under våren 2016. Hon skapade den som en reaktion på hennes erfarenheter av ett hatiskt klimat i kommentarsfälten. Syftet med gruppen är att motarbeta hat, hot och rasism genom att bemöta det med saklighet och god ton (Falkirk, 2016-12-05). *#jagärhär* är därför ett stöd till människor som vill motarbeta näthat och en plats att förenas med likasinnade för att tillsammans arbeta för människors rätt att uttrycka sina åsikter utan påhopp (*#jagärhär*, FAQ, 2016). Medlemmarna i gruppen uppmuntras till att göra aktioner, vilket innebär att man agerar i form av saklighet och god ton samt använda hashtaggen *#jagärhär*, i kommentarsfält där det upplevs vara ett hatiskt debattklimat. *#jagärhär* är partipolitiskt obunden och står för principer om hopp, humanism och framtidstro (Falkirk, 2016-12-05 & Jörnmark, 2016-11-23). Gruppen har på kort tid ökat i medlemsantal (Jörnmark, 2016-11-23, *#jagärhär*, 2017-03-29) vilket kan uppfattas visa en vilja hos människor att förändra det hatiska debattklimatet på internet. Det blir således intressant att undersöka *#jagärhär* eftersom gruppen speglar ett behov hos människor att delta och förändra i samhället. Det handlar inte bara om att motarbeta näthat utan fyller också en funktion för människor att förändra politiskt. Samtidigt tar sig rörelsen an ett ämne som är uttalat som ett aktuellt problem på internet. Det blir därför viktigt att studera *#jagärhär* då de är ett exempel på hur människor mobiliserar sig och organiserar en verksamhet, ihop med nya teknologiska medel, för att förbättra ett samhälle där kommunikation sker allt mer på internet.

4. Forskningsöversikt

Det finns tidigare forskning inom det område vi valt att studera, vilket belyser olika perspektiv och ingångar som omfattar deltagande, sociala rörelser och sociala medier.

4.1 Kollektiv identitet i ett kollektivt agerande

Stefania Milan har gjort en studie som utvecklat ett ramverk för att förstå kollektivt agerande med fokus på *kollektiv identitet* och hur detta skapas i en era av sociala medier (Milan, 2015:887). För att närma sig detta belyser hon begreppet *Cloud protesting*, vilket hon menar fångar och skapar en bild av hur relationer organiseras mellan individer inom kollektiva identiteter (Milan, 2015:893-894). Begreppet *Cloud*, det vill säga *molnet*, används för att illustrera olika mobiliseringsmöjligheter integrerade i sociala medier. Det handlar om att *molnet* skapar en digitalt föreställd plats där program och mjukvaror är paketerade och upplevda av deltagare vilka därmed är betydelsefulla för kollektiva handlingar. Molnet blir samtidigt en symbol för ett sätt att sammankoppla människor för kollektiva handlingar. Vidare innebär molnet en imaginär plats, vilken bjuder in till olika typer av involverande och berättande, där identiteter, åsikter och erfarenheter möts i en kontext som skapar mening (ibid.).

Milan (2015:894) menar att organisationer förlorat kontroll för medlemskap och berättande. Det finns inget behov av organiserad kontroll av den symboliska framställningen av en rörelse då *molnet* representerar och röstar fram det som behöver belysas, genom att människor delar och uppmärksammar innehåll och därmed visar vad som är väsentligt för det kollektiva. Å andra sidan menar hon att hot skapas ömsesidigt med möjligheter inom sfären för kollektiva handlingar. Samtidigt som kollektiva handlingar bjuder in till alternativa deltaganden i form av att bjuda in enskilda aktivister att välja aktiviteter som speglar dess identitet, kan det leda till att rörelsen blir instabil. Det går inte att avfärda betydandet av ledarskap i organisatoriska rörelser präglad av *Cloud protesting*. Exempelvis finns det en typ av ledarskap i grupper på sociala medier i form av administratörer vilka deltar i fastställandet av rörelsen och har därför ansvar för vilka kollektiva åtgärder som måste antas (Milan, 2015:895).

Den här studien är relevant då forskaren närmar sig kollektiv identitet och kollektivt agerande vilka vi anser är vitala begrepp inom sociala rörelser och är även begrepp som vi kommer att tillämpa i vår studie. Det är intressant att forskaren lyfter *Cloud protesting*, vilket illustrerar politisk verksamhet på sociala plattformar, då det handlar om en imaginär plats där folk möts och tillsammans åstadkommer något. Begreppet är relevant för vår

studie då vi ser kopplingar till #jagärhär eftersom det är en organiserad grupp på Facebook, där individer möts och tillsammans skapar mening för att åstadkomma förändring i samhället. Det är också värdefullt att Milan (2015) närmar sig både för- och nackdelar med verksamheter på sociala medier vilket vi har i beaktning i studien om #jagärhär.

4.2 Teknik och sociala rörelser

Agarwal et al. (2014) har undersökt hur rörelserna *Tea Party Movement* och *Occupy Wall Street Movement* organiserar sig med hjälp av medier och teknologier, likt den rörelse som vi studerar. I studien undersöks vilka värderingar, attityder och övertygelser som medlemmarna i båda rörelserna integrerar i deras teknikanvändning (Agarwal et al., 2014:326).

Intervjuer med medlemmar visade att båda rörelserna, likt #jagärhär, har Facebook som den mest centrala kommunikationskanalen för politisk verksamhet vilket gör studien relevant för vår. Det framkom att Facebook var en betydelsefull plattform för diskussioner, att sprida och ta del av information samt för att rekrytera nya medlemmar. Medlemmarna i rörelserna menar också att de via Facebook får möjlighet till deltagande då de kan påverka ledares beslut (Agarwal et al., 2014:332). Rörelserna har vid sidan av Facebook skapat egna sociala nätverk för att åstadkomma det som plattformens funktioner inte främjar. Anledningen är att rörelserna upplevde sig censurerade och övervakade via Facebooks funktioner vilket var negativt för verksamheternas utveckling (Agarwal et al., 2014:326-327). Medlemmarna upplevde att plattformarna inte stödde rörelsernas värderingar till fullo och att teknologin är formad och styrd av moralen och idéerna hos upphovsmakarna (Agarwal et al. 2014:338).

Det är av vikt att forskarna använt sig av flera metoder i sin studie, intervjuer och digital observation, för att kunna visa flera dimensioner för att få en överblick över verksamheterna. Intervjuerna gav forskarna djupare förståelse för medlemmarnas syn på hur tekniken både hjälper och stjälper deras verksamheter. Detta är relevant för vår studie då vi använder oss av samma metoder. Forskarna påpekar en problematik med att samla data från Facebook då inställningar över hur informationsflödet är strukturerat ändrades under tiden som rörelserna observerades, vilket gjorde insamlingen mer komplex (Agarwal et al., 2014:330-331). Detta tar vi i beaktning och är därför medvetna om vilka konsekvenser det här ger för vårt tillvägagångssätt, då även vi studerar ett Facebookflöde.

I en studie undersöker Luiz Antonio Joia (2016) rörelsen *20 Cents Movement* vilken blossade upp i juni 2013 i Brasilien med ett syfte att studera den betydelsefulla roll som sociala

medier hade för att sprida dess budskap landet över. Precis som i Agarwal et als. (2014) studie hade tekniken således även här en viktig del i rörelsens utveckling. Rörelsen bildades i Sao Paulo i samband med att stadens borgmästare och guvernör bestämde sig för att höja priserna för kollektivtrafiken trots att den federala regeringen var emot ökningen. Till följd av detta samlades människor i protest i Sao Paulo vilket senare mynnade ut i upp till 170 mer omfattande protester under året runtom i landet (Joia, 2016:425).

Rörelsens verksamhet startade med utgångspunkt från Facebookinlägg vilka innefattade nyheter om de ökade priserna i kollektivtrafiken. Inläggen främjade ett samarbete bland kollektivtrafikanter med tillgång till internet, där hashtags tillämpades av olika slag på diverse plattformar. Interaktion var således nyckeln till att skapa rörelsen och hålla den vid liv (Joia, 2016:428). Aktivister började sprida eget innehåll angående 20 Cents Movement för att dela med sig av åsikter som kunde inspirera andra. Detta resulterade i nya uppfattningar om situationen i Brasilien vilket bland annat innefattade korruption inom offentlig förvaltning. Det introducerades således med hjälp av sociala medier nya ovissheter, vilket resulterade till större motivationer för aktivister att angripa (ibid.).

Trots omfattande engagemang tappade rörelsen styrka och forskaren menar att det beror på brist av kollektiv intelligens och tolkning av vad som pågick i Brasilien, vilket ledde till oförenliga krav hos rörelsens medlemmar. Vidare menar Joia (2016:430) att den grundläggande organiseringen av rörelsen krävde mindre ändringar än vad de fysiska protestanterna gjorde vilket ledde till en avsaknad av en tydlig vision. Å andra sidan menar han att det fanns ett grundläggande krav för ett nytt utvecklat land från gräsrotsnivå snarare än en rad av klagomål, vilket kunde tydas från mer övergripande hashtags i form av #ChangeBrazil. Joia (2016:431) menar därför att Brasilien-situationen är unik jämfört med exempel i andra länder där sociala medier nyttjats under demonstrationer, då de har lyckats med ett moraliskt uppsving gällande statens roll i Brasilien. Resultatet blev en digitalt inkluderad befolkning som utmanade etablerade maktstrukturer, vilka främjade ett mer etiskt och moraliskt land där medborgare agerade som deltagare av en nation.

Joias (2016) studie är relevant då den undersöker den betydelsefulla roll som sociala medier har för en social rörelse och dess verksamhet, vilket kan kopplas till vår undersökning då #jagärhär är uppbyggt på just en sådan plattform; Facebook. Vidare använde 20 Cents Movement hashtags för att digitalt mobilisera sig, vilket är av relevans då gruppen vi studerar har hashtaggen #jagärhär som vital funktion. Studien fokuserar på en social rörelse som med hjälp av digitala och fysiska aktiviteter vill utmana en etablerad stat, vilket gör att den skiljer sig från vår undersökning, då vi fokuserar på en rörelse som endast

agerar digitalt. Samtidigt uppmärksammar studien medborgarens möjligheter för deltagande i utvecklingen av samhället med hjälp av digitala plattformar. Vidare kan det i synnerhet kopplas till #jagärhär då det är en rörelse som genom medborgares deltagande vill främja ett mer moraliskt klimat på nätet.

4.3 Politiskt deltagande

Bruce Bimber (2017:6) menar att forskning som behandlar sambandet mellan kollektivt agerande, politiskt deltagande och digitala medier står inför tre utmaningar, vilka är: att förstå hur digitala medier påverkar mänskligt beteende, att hitta en gemensam grund bland olika teorier och koppla ihop olika modeller på individnivå med teorier på en strukturell nivå. Bimber (ibid.) diskuterar miljön som numera är präglad av digitala medier och hur den måste förstås som en förändrad kontext för agerande och deltagande istället för att fokusera på den föränderliga individens beteende. Reducerade kostnadsbarriärer för kommunikation och informationsspridning har gett nya möjligheter för agerande som såväl deltagande i ett allt mer medierat samhälle. Dessa möjligheter inkluderar en mängd strukturella ordningar för kollektivt agerande i samhället, vilka motiverar organisationer att agera. Samtidigt motiveras även den självständiga individen att politiskt agera i form av att dessa strukturella ordningar bidrar med information och sociala indikationer (Bimber, 2017:17). Bimbers (2017) studie är relevant då den lyfter både organisatorisk och individuellt deltagande i samhället via digitala medier. Detta går att koppla till vår undersökning då #jagärhär är en rörelse som med hjälp av nya medier mobiliserats och numera kollektivt agerar och deltar i samhället för att åstadkomma förändring. Samtidigt skapades #jagärhär via ett individuellt initiativtagande för att agera mot det existerande näthatet utbrett på digitala medier, vilket således kan spegla den självständiga individens politiska engagemang.

Koc-Michalska & Lilleker (2017:2) diskuterar hur interaktiviteten inom politisk kommunikation är standardiserad vilket gör att möjligheten att påverka är liten. De menar att människor arbetar *för* politiska organisationer och aktörer istället för *med* dem, vilket gör att medborgare blir sedda som passiva mottagare av politisk kommunikation. Detta leder till att medborgare istället skapar egna sociala nätverk för att delta i samhället och utmana det politiska etablissemangets eliter. Vidare utforskas sambandet mellan politiska organisationers användande av digitala medier och i vilken uträkning dess etablering på internet lett till ett ökat deltagande hos medborgare. Forskarna menar att tillämpande av sociala medier kan bidra till ökat engagemang för den politiska agendan men också till det motsatta, ett minskat engagemang för det politiska etablissemangets men ett ökat i

alternativa frågor och politik. I linje med detta menar Bimber (2017:8) att numera när medier och teknologi inte är ett hinder, reduceras också gränser för olika ageranden, vilket gör att påverkan i politik och samhälle ligger i medborgares händer.

Koc-Michalska & Lillekers (2017) studie ihop med Bimbers (2017) är relevant för vår eftersom #jagärhär kan ses som ett exempel på ett socialt nätverk där frågor bedrivs utanför den politiska agendan. Samtidigt är studien intressant då den belyser digitala mediers roll i främjandet av alternativa ageranden vilka påverkar politik och samhälle. Det går att koppla detta till #jagärhär och deras aktiviteter då de agerar och bedriver sin fråga via hashtags och kommentarer på Facebook för att etablera sig och bedriva motstånd mot ett hatiskt klimat.

4.4 Sammanfattning av forskningsöversikt

Vi menar att ovan presenterade forskningsartiklar belyser flera vitala aspekter gällande sociala rörelser, sociala medier och politiskt deltagande. Tillsammans berikar dessa vår studie då de ger en förståelse för det problemområde vi ämnar undersöka då artiklarna berör ämnen som genomsyrar vår undersökning. Medan Milan (2015) berör kollektivt agerande och kollektiv identitet i relation till sociala medier, belyser Agarwal et al. (2014) hur tekniken på dessa påverkar det kollektiva agerandet i samband med sociala rörelser. Milan ger oss en förståelse för hur människor möts och organiseras på sociala medier, samtidigt som Agarwal upplyser hur medierna både hjälper och stjälper ett kollektivt agerande. Vidare belyser Joia (2016) hur människor nyttjar sociala medier för att sprida budskap och åstadkomma samhällelig förändring. I linje med Joia (2016) lyfter Bimber (2017) & Koc-Michalska & Lillekers (2017) medborgares möjlighet för deltagande utanför den politiska agendan. Artiklarna ger oss således vital kunskap och en översikt om vårt problemområde genom att belysa olika perspektiv.

5. Teoretiskt perspektiv

I följande kapitel förklaras det närmare om olika teorier kring deltagarkultur. Sedan redogörs det för vad kollektivt agerande, medierad mobilisering samt sociala rörelser och aktivism handlar om. Slutligen kommer det presenteras teorier kring medier och moral.

5.1 Deltagarkultur

Henry Jenkins menar att i takt med internets utbredning har det skett ett paradigmskifte som ändrat sättet som medieinnehåll produceras och cirkuleras (van Dijck, 2009:42). Han menar att det skapats en *deltagarkultur* då publiker som använder nya medier ockuperar utrymmet i skärningen mellan nya och gamla medier vilket gör att de ställer krav och utmanar för att ha rätt att delta i samhällskulturen (Jenkins, 2006:24). Jenkins (2012:287-291) ser positivt på deltagarkulturen eftersom den främjar människans åsiktsfrihet vilken är en demokratisk rättighet i samhället. I linje med det här menar van Dijck (2009:42-43) att deltagarkulturen uppmärksammar att vanliga medborgare har rätt att utnyttja ny medieteknik för att uttrycka sig och dela med sig av ståndpunkter för att sedan sprida dessa vidare. Jenkins menar samtidigt att den nya digitala miljön främjar medieanvändares rätt att påverka eftersom räckvidden är påtagligt större och möjligheten att sprida eget innehåll och finna intressenter ökar. Denna tekniska framgång är uppskattad av olika teoretiker eftersom den främjar alternativa rösters uttryck och innehåll på både individ- som på kollektiv gräsrotsrörelsenivå (van Dijck, 2009:42-43).

Gauntlett (2011:88) argumenterar för att internets funktioner uppmuntrar människor att skapa och dela innehåll, men där applikationerna inte ska ses som verktyg utan snarare som breda plattformar. Dessa plattformar uppmanar användare att utmana sin kreativitet för något de brinner för eftersom internet främjar möjligheten för användare att delta i konversationer och därmed ta plats i offentligheten för att sprida idéer och åsikter (Gauntlett, 2011:183). Däremot menar van Dijck (2009:44) att det är en förskönande syn att tro att tillgängligheten av digitala medier gör att alla blir aktiva deltagare i samhällsfrågor. Siffror visar att deltagande är ett betingat begrepp när det visar sig att över 80 procent av alla sociala medier-användare är passiva mottagare av innehållet. Å andra sidan menar hon att digitala deltagare tillskrivs vara de som stärker kulturellt medborgarskap eftersom de engagerar sig i samhällsfrågor till skillnad från andra mediekonsumenter där användaren inte har möjlighet att delta. Det krävs således inte mycket engagemang för att kunna delta på digitala medier då Gauntlett (2011:108) menar att en liten ansträngning som exempelvis en gilla-markering kan ge upphov till ett stort kontaktnätverk. På exempelvis Facebook

krävs endast enkla aktiviteter som länkar för att användaren ska delta och i retur får personen en chans att vara en del av ett socialt nätverk där människor kan kommentera och dela vidare innehåll. Det här leder således till att människor i det sociala nätverket får en känsla av ett gemensamt engagemang och en gemenskap eftersom människor tar del av varandras innehåll och åsikter (Gauntlett, 2011:96). Människor kan därför känna tillhörighet i samhället genom att möta andras åsikter och bedriva sina egna med hjälp av medier på en offentlig arena (van Dijck, 2009:44).

Vi kommer att utgå från Jenkins (2012), van Dijcks (2009) och Gauntletts (2011) teorier om deltagarkultur då dessa tillsammans ger en bred förståelse för vad deltagande innebär i ett modernt samhälle.

5.2 Medierad mobilisering och kollektivt agerande

Viljan att delta och förändra i samhället kan kopplas till hur individer söker sig till likasinnade för att kunna skapa opinion och driva en specifik fråga.

Leah A. Lievrouw (2011:54) menar att *mobilisering* är en central men komplex del när det kommer till sociala rörelsers utveckling. Det handlar om att människor med liknande intressen finner varandra och tillsammans upptäcker en gemenskap i en specifik fråga. Vidare skapas det därmed en kollektiv samhörighet (Tambini, 1999:317). För att närma sig vilken roll nya medier spelar i människors delade meningar, intressen och identiteter när de vill påverka sociala, ekonomiska och politiska faktorer i samhället diskuterar Lievrouw (2011:150) *medierad mobilisering*. Medierad mobilisering handlar om att människor tillämpar nya medier för att mobilisera sig i kollektiva enheter och bedriva kollektiva handlingar genom att människor organiserar sig tillsammans för att åstadkomma förändring. Medier förser människor med kanaler för att sprida budskap, men är också en arena för människor att cirkulera olika värderingar och livsstilar. Vidare är plattformarna inte enbart en plats för information och skapande, utan utgör även en arena där rörelser skapas och riskerar att bli utspelade på (Lievrouw, 2011:156). Syftet med medierad mobilisering är att ändra maktstrukturen i samhället och framhäva en alternativ demokrati där det finns ett direkt involverade av medborgare i samhällsfrågor (Lievrouw, 2011:149). Genom medierad mobilisering omvandlar således människor sina kollektiva bekymmer till att bli ett kollektivt agerande för att åstadkomma förändring i samhället (Lievrouw, 2011:151).

Kollektivt agerande handlar om att en grupp bestående av enskilda individer agerar tillsammans som en enhet med en gemensam vision för att åstadkomma något specifikt

(Shirky, 2008:53). Identifiering är en central del för det kollektiva agerandet för att koppla individen till den kollektiva enheten och engagera denne till det enskilda medverkandet. Det handlar således om att kunna identifiera sig med en viss fråga som uppmanar till kollektivt agerande samtidigt som den enskilde kan finna ett värde av dess individuella deltagande inom gruppen (Svensson et al., 2014:146). För att åstadkomma ett kollektivt agerande menar Shirky (2008:86) att det krävs ett samarbete bland enskilda individer för att skapa en *kollektiv intelligens*. Detta innebär att människor drar nytta av varandras egenskaper och kompetenser för att kunna åstadkomma något unikt tillsammans. Det handlar samtidigt om ett likvärdigt och delat ansvar hos de enskilda individerna. Vidare menar Shirky (2008:52) att kollektivt agerande skiljer sig från det individuella då grupper är mer benägna att åstadkomma en större genomslagskraft eftersom de skapar större hot mot etablerade makthavare i samhället. I takt med det här menar han också att individen är mer manad att agera i grupp då människan i grund och botten är en social varelse.

Som diskuterats ovan bidrar digitala medier med verktyg för människor att koordinera och mobilisera sig för att kollektivt agera (Lievrouw, 2011). Å andra sidan menar Shirky att teknologiska verktyg inte skapar kollektivt agerande utan snarare eliminerar hinder för det (Shirky, 2008:160). Vi ser en fördel med att studera Lievrouw (2011) och Shirkys (2008) teorier om dessa begrepp tillsammans, då vi menar att de bygger på varandra. Således får vi en djupare förståelse för hur dessa hänger samman.

5.3 Sociala rörelser och aktivism

Att människor mobiliserar sig för att kollektivt agera i samhället menar vi leder in på sociala rörelser och aktivism. Nämda begrepp hänger samman då sociala rörelser och aktivism bildas genom mobilisering och kollektivt agerande.

Leah A. Lievrouw (2011:52) menar att *sociala rörelser* liknas med sociala nätverk eftersom att dessa består av människor som ute i det vardagliga livet mobiliserat sig i grupper genom att nätverka. I nätverken stöttar medlemmarna varandra genom att se till varandras olika identiteter och behov, på både individ- och gruppnivå. Lievrouw argumenterar för att nätverken ska ses som mäktiga eftersom de har stor möjlighet att rekrytera nya deltagare och för att kunna växa i sin fråga.

I linje med Lievrouw (2011:52) menar Diani & Della Porta (2006:20) att en social rörelse är en social process vilken består av olika typer av engagemang i ett kollektivt agerande. Sociala rörelser är koordinerade i nätverk, vilka kan vara bundna till en formell

organisation eller vara sammansatt av ett informellt nätverk där det individuella deltagandet är grundläggande för rörelsens verksamhet. Oavsett vilken typ av nätverk, är aktörer i en social rörelse engagerade i antingen en politisk eller kulturell konflikt vilken är menad att förespråka eller motarbeta en social förändring i samhället. Samtidigt betonar Ring (2007:53-60) att en social rörelses aktiviteter drivs utanför det politiska etablissemangen och tillhör således inte ett specifikt politiskt parti. Vidare drivs en social rörelse av en vision att åstadkomma något i samhället och innehar därför en gemensam kollektiv identitet (Diani & Della Porta, 2006:26).

Svensson et al. (2015:145) menar att ett *aktivistiskt deltagande* kan förstås som en förening av olika frågor som inte är representerade på den politiska agendan och är därför efterfrågade hos människor i samhället. Det är därför en del av striden och utvecklandet av olika typer av deltagande hos medborgare i samhället. Aktivism och sociala rörelser är således sammankopplade då sociala rörelser ofta agerar aktivistiskt för att åstadkomma förändring i samhället. Aktivistiska handlingar liknas ofta med protester och civil olydnad. Däremot menar Svensson et al. (2015:156) att människor nödvändigtvis inte behöver delta i fysiska aktiviteter för att genomföra aktivistiska handlingar. Vidare menar de att digitala plattformar gör det möjligt för sociala rörelser att kollektivt agera och engagera sig i en aktivistisk fråga utan att delta med sin fysiska närvaro. Då det alltid har funnits olika nivåer av deltagande i sociala rörelser underlättar sociala medier för människor att visa sympati och solidaritet vid en aktivistisk handling, som ett sätt att identifiera sig med frågan. Individen kan delta genom att bidra med gilla-markeringar och kommentarer, det vill säga engagera sig och vara en del av det kollektiva agerandet (Svensson et al. 2015:157). Även om de flesta som visar deltagande i aktivistiska frågor online inte anser sig vara renodlade aktivister, har detta deltagande en betydelsefull roll för allierandet och det kollektiva agerandet i frågan (Neumayer & Svensson, 2016:136-137). Samtidigt som människor kan identifiera sig och engagera sig aktivistiskt online för att stödja fysiska aktiviteter menar Hinton & Hjorth (2013:72) att verksamheter på nätet också med enkelhet kan flyttas ut i den riktiga världen. Detta illustrerar således att aktivistiska handlingar online och offline är sammanflätade (Svensson et al., 2015:156).

I vår studie utgår vi från Lievrouw's (2011) i kombination med Diani & Della Portas (2006) teorier om sociala rörelser, vilket vi menar har ett värde då vi får en bredare förståelse för begreppets innebörd. Samtidigt kommer vi att utgå ifrån Svensson et als. (2015) och Neumayer & Svenssons (2016) teorier om aktivism då de är anpassade för en

digital arena, vilket lämpar sig till vår undersökning eftersom att den avser att studera en digital verksamhet.

5.4 Medier och moral

Den grupp vi ämnar undersöka arbetar aktivt för att motverka ett hatiskt debattklimat, därför menar vi att det är relevant att lyfta vad moral innebär ihop med medier.

Medier har en unik roll globalt då de förser människor i världen med tekniska som såväl kulturella resurser (Silverstone, 2007:10). I gränssnittet, mellan medier och livsvärldar, blir medier en moralisk kraft och skapar relevans där världen och dess olikhet blir som mest synlig. Silverstone (2007:10-11) menar därför att medier måste bli etiskt konstitutionella eftersom de besitter en ansvarsfull roll i det offentliga rummet som är fullt av alternativa röster, individuella aktörer och minoritetsgrupper som är i behov av medieutrymme. Det krävs att det här rummet ger ramar för hur civilsamhället bör utvecklas för att skapa en moralisk och etisk infrastruktur (Silverstone, 2007:12).

Silverstone (2007:12) stödjer idéer om medier som en miljö som förser oss med grundläggande resurser, som vi behöver för genomförandet av vårt vardagliga liv så väl som i det offentliga och politiska livet. Den här miljön kan dock riskera att bli förorenad och mediekonsumenten bör därför ta ansvar för hur hen brukar medier då användandet av dessa inte längre är lika oskyldigt. Moraliska aspekter av medier, måste ses utifrån två perspektiv: mediernas roll i samhällsutrymmet och kraven som ställs på mediekonsumenterna (Silverstone, 2007:22). Medieringen av samhället kräver sin publik (Silverstone, 2007:27). Däremot menar Silverstone (2007:107-108) att individen måste ta ansvar för sitt eget deltagande i den medierade sfären då den har ett stort utrymme i människors vardag och är därmed med och konstruerar människors identiteter, relationer och gemenskaper. Med hjälp av medier kan människor vara fria och kreativa men via dessa kan individen även utnyttjas, exkluderas och förminsas. Det finns således ett moraliskt ansvar hos medieanvändaren vilket är högst relevant att ha i åtanke vid tillämpandet av digitala medier då man med hjälp av dessa kan orsaka stor spridning med små medel.

Moraliska handlingar innefattar ofta att hjälpa andra människor på olika vis. Kinnunen, Lindeman & Verkasalo (2016:2) menar att hjälpande på internet kan innebära att människor ägnar tid och engagerar sig i en fråga genom att dela med sig av kunskaper och erfarenheter i sociala nätverk och diskussionsforum. När det handlar om att hjälpa människor utanför individens sociala miljö är en förekommande faktor människors empati,

vilken ofta är stöttande och tjänar till att ha en positiv inverkan. Det kan kopplas till begreppet civilkurage vilket handlar om att agera i situationer som strider mot individens moral och värderingar. Det kan vara situationer där individen riskerar att utsätta sig för hot, förnedring och förlust av social status för att ta tydlig ställning för eller mot något, exempelvis mot diskriminering baserad på hudfärg eller religion.

Tidigare styrdes vad som ansågs vara moraliskt rätt och fel ovanifrån av mediala institutioner, då dessa styrde agendan i massmedierna. Det har dock blivit ett skifte då digitala medier numera bjuder in för deltagande och alternativa moraliska ställningstaganden från vanliga medieanvändare. Flores & James (2012:836) diskuterar hur digitala medier skiljer sig från traditionella när det kommer till etiska och moraliska konsekvenser, då dessa är mer oförutsägbara. Trots att få studier gjorts på vilka effekter som nya medier har på moraliska och etiska handlingar menar Flores & James (2012:836-837) att människor har en större acceptans av omoraliskt beteende på digitala medier än det som sker i verkliga livet. I en digital sfär där människor enklare kan förbise omoraliskt och oetiskt beteende, kan det således tolkas som att det också finns ett större utrymme för sådant beteende.

5.5 Sammanfattning av teorier

Vi menar att samtliga redogjorda teorier hänger samman vilka tillsammans skapar ett berikande teoretiskt ramverk. Individens deltagande i samhället leder in på en vilja att finna och sammanstråla sig med likasinnade för att kollektivt kunna åstadkomma något. Ett kollektivt agerande speglar grunden i en social rörelse, då dessa består av individer som tillsammans utför aktivistiska handlingar med en gemensam vision att genomdriva förändring. Då medier präglar människors handlingar, kollektiva som individuella, blir det således betydelsefullt att studera dessa i relation till moral.

6. Metod och material

I det här kapitlet kommer studiens vetenskapliga förhållningssätt, metod och material att presenteras och diskuteras. Följt av detta diskuteras även studiens validitet, reliabilitet och etiska överväganden.

6.1 Metod

För att besvara våra frågeställningar har vi valt att använda oss av två metoder: kvalitativ intervju och digital observation.

Vetenskapligt förhållningssätt

I studier om världen och dess innebörd är det av betydelse att forskare använder olika vetenskapliga förhållningssätt när de tar sig an diverse områden. Vi tar oss an en *hermeneutisk* vetenskapssyn vilken handlar om att man tolkar, studerar och försöker förstå grundläggande betingelser för mänsklig existens (Patel & Davidsson, 1994:25). Det menas att förståelsen för andra människor och vår egen livssituation sker genom tolkning av hur mänskligt liv tar sig i uttryck, både i skriftligt och talat språk samt genom människors handlingar (Patel & Davidsson, 1994:26). Vi närmar oss forskningsobjektet subjektivt utifrån egna intryck, känslor och kunskap som vi besitter och det blir vår förförståelse vilken är en tillgång i tolkning och förståelse för det vi studerar.

6.1.1 Kvalitativ forskningsintervju

För att nå förståelse för #jagärhårs verksamhet är det relevant att göra en kvalitativ intervju med skaparen av gruppen, Mina Dennert. Syftet är att fånga intervjupersonens erfarenheter i dennes livsvärld förr att tolka hennes mening (Kvale, 1997:69). Intervjuformen som valts är den halvstrukturerade vilken omfattar olika teman och ger relevanta förslag till frågor, men ger också utrymme för förändringar i frågornas form och ordföljd om vi vill följa upp svar från intervjupersonen (Kvale, 1997:117). I intervjuguiden använder vi oss av vad Kvale & Brinkmann (2014:172) kallar för *tratteknik*, då frågorna har en viss ordningsföljd. Intervjuguiden är således strukturerad med generella frågor till en början som sedan följdes av mer detaljerade frågor. Fördelen med att tillämpa den här tekniken är att intervjupersonen kan bli mer bekväm med enkla frågor till först för att sedan vilja dela med sig av mer känslig och specifik information i slutet (Kvale & Brinkmann, 2014:174).

6.1.2 Digital observation

Etnografi är en forskningstradition inom det tolkande paradigmet som handlar om att meningsfulla handlingar studeras snarare än fysiska rörelser i rummet genom en forskares tolkning (Ekström, 2000:24). Dessa handlingar menar Ekström (2000:25) studeras genom observation av sociala organisationers kulturer och handlingar på plats, att forskaren befinner sig i och är en del av den faktiska situationen. Kopplat till vår studie befinner vi oss i den faktiska situationen genom medlemskap i gruppen och har därför tillgång till aktiviteter och handlingar. Enligt Ekström måste observationerna sedan tolkas då vi bör fundera över vad de mänskliga handlingarna, i vårt fall i #jagärhär, betyder för oss och studien. Det är av betydelse att vi förstår verkligheten som studeras inifrån i form av att vara en aktör. Vi som observatörer måste samtidigt upprätthålla distans till den verklighet som studeras, för att kunna analysera den korrekt utifrån valda frågeställningar och teoretiska begrepp (ibid.).

Pink et al. (2016:3) menar att etnografi handlar om att komma nära människor via direktkontakt i det vardagliga livet genom att observera vad som händer, vara lyhörd för vad som sägs och att ställa frågor. Det mesta av de etnografiska aktiviteterna går att ta med sig till en digital arena och därmed har forskaren ett digitalt etnografiskt förhållningssätt men utövandet av metoden ser annorlunda ut. Inom digital etnografi är forskaren i medierad kontakt med medverkande istället för en fysisk, vilken är den ansats vi valt. Observationer kan ske via digitalt övervakande medan lyssnande istället övergår till avläsning av innehåll. Forskaren har fortfarande möjlighet att ställa frågor vid digitala sammanhang, exempelvis genom att bli inbjuden till människors aktiviteter på sociala medier vilket vi har gjort genom att bli medlemmar i #jagärhär.

I en deltagande observation deltar vi som både forskare och människor, för att inhämta vad Fangen (2005:31) kallar för trovärdig data. I en deltagande observation menar Halvorsen (1992:84) att forskaren är en del av den omgivning som studeras och där denne samtidigt kan ha en passiv roll om syftet är att inte påverka systemet som omgivningen verkar inom. Vi har valt att vara passiva deltagare i #jagärhär i form av medlemskap och deltar därför medvetet inte i gruppens aktiviteter. Vi har således valt att göra en deltagande observation digitalt av #jagärhärs verksamhet.

Pink et al. (2016:9) menar att det finns fem huvudprinciper i utövandet av digital etnografi: multiplicitet, icke-digital-centrering, öppenhet, reflexivitet och alternativitet. Med *multiplicitet* menas att förhållningssättet inom digital etnografi är unikt beroende på forskningsfråga och det problemområde som den försöker besvara. Vi kommer därför

anpassa vår observation efter #jagärhårs verksamhet. *Icke-digital-centrering* menas att de olika sätten som medier är en del av ett samhälle uppmärksammas. Det handlar således i vårt fall om att inte fokusera på Facebook som digitalt verktyg i sig utan istället hur #jagärhär tillämpar plattformens funktioner i daglig verksamhet.

Digital etnografi genomsyrar *öppenhet* då det är ett obundet tillvägagångssätt vars aktiviteter saknar specifik början eller slut och är snarare en pågående process. Samtidigt finns utrymme för flexibilitet då forskaren med enkelhet kan anpassa sig till vad som kallas en digital kultur (Pink et al., 2016:11). Vi kommer ha ett öppet förhållningssätt genom att kontinuerligt under forskningsprocessen observera #jagärhårs aktiviteter utan anpassning till strikta riktlinjer. Då vi är medlemmar i gruppen kan vi observera när aktiviteterna väl sker genom Facebooknotiser som upplyser när detta äger rum, vilket gjort att vi anpassat oss till #jagärhårs verksamhet. Att vara *reflexiv* inom digital etnografi innebär att forskaren skapar kunskap genom möten med människor och ting. Det handlar om att gå utanför den enkla idén om partiskhet och istället närma sig subjektiviteten av det man möter. Forskaren närmar sig således det som undersöks genom att kontinuerligt observera och skriva ned studieobjektets aktiviteter som en kreativ process, för att producera kunskap om människors liv, erfarenheter och miljö (Pink et al., 2016:12). Vi som forskare har ett reflexivt förhållningssätt till #jagärhär genom att vi dagligen under en specifik tidsperiod möter deras uppdateringar och aktiviteter. Genom att utgå från egen observation genom medlemskap i gruppen får vi en insikt i verksamhetens miljö. Pink et al. (2016:13) belyser att digitala etnografer närmar sig världen som en digital-, materiell och sensorisk miljö vilket gör att relationen till det digitala blir viktig i forskarens tillvägagångssätt för att nå kunskap för det som ämnas undersöka.

Den sista huvudprincipen inom digital etnografi handlar om att ha ett *alternativt* förhållningssätt genom att gå utanför ramarna hos akademins tydliga discipliner och metoder genom att tänja på gränser och finna kreativa kombinationer (Pink et al., 2016:13-14). I vår studie tillåts vi med hjälp av ett digital etnografiskt förhållningssätt att sätta egna riktlinjer för observationen av #jagärhär. Vi anpassar således observationen till vårt studieobjekt, för att på ett så effektivt och givande vis undersöka dess verksamhet.

6.1.3 Metodernas styrkor och svagheter

Kombination av metoder

Enligt Katrine Fangen (2005:33, 188-189) är det fördelaktigt att kombinera intervju och observation då metoderna kompletterar varandra. Intervjun ger oss förståelse för personen i frågas erfarenhet och blir en redovisning av hur hon uppfattar #jagärhårs verksamhet. Den digitala observationen ger därför vår studie en kompletterande dimension eftersom den ger oss möjligheten att studera #jagärhär utanför intervjupersonens perspektiv.

Kvalitativ forskningsintervju

Kvale & Brinkmann (2014:245) menar att det utifrån en hermeneutisk ansats kan ses som att frågorna vi ställer är en del av en social konstruktion, då vi som intervjuare har en påverkan på frågornas framställning. Intervjuguiden vi skapat kan ses som ledande då vi redan hade ett antagande om responsen vi skulle få i vissa frågor med tanke på att vi är medlemmar i #jagärhär och har därför en insikt i dess verksamhet. Det här kan således påverka intervjupersonens svar. Det kan ske omedvetet på grund av egna värderingar och erfarenheter, men även medvetet präglad av antaganden om intervjupersonens svar. Däremot kan det ses som en styrka eftersom vi skapat frågor som vi menar kan berika studien då vi vill nyttja den förkunskap vi har för att få ett givande samtal och en större förståelse för #jagärhär.

Intervjun genomfördes via telefon, vilket kan vara problematiskt då vi inte är närvarande i samma fysiska rum som henne och kunde därmed inte iaktta kroppsspråk och ansiktsuttryck. Å andra sidan kan samtalet blivit mer ledigt då avsaknaden av fysiska attribut gjorde att fokus enbart hamnade på vad som sades. Kvale & Brinkmann (2014:98) menar att en kvalitativ intervju är en interpersonell situation, det krävs därför ett samspel mellan intervjuarna och intervjupersonen för att kunna producera kunskap i ett socialt sammanhang. Däremot menar Kvale (1997:64) att den interpersonella situationen kan ses som en svaghet eftersom den går miste om sin objektivitet då vi tolkar intervjupersonens svar utifrån vår egen subjektivitet. Det är därför viktigt att vara medveten om att vår tolkning av intervjupersonens respons är präglad av egna erfarenheter och värderingar. Samtidigt kan det ses som att vi är väl insatta i intervjupersonens kontext, då vi själva är medlemmar i #jagärhär.

Digital observation

Fördelen med att tillämpa *observation* som metod är att den främjar tillgänglighet av information utan att man i större mån behöver interagera med individerna i omgivningen (Adler & Adler i Denzin & Lincoln, 1998:89). I vår studie behöver vi inte direkt interagera med medlemmarna i #jagärhär, men kan med hjälp utav en digital observation passivt få tillgång till betydelsefull information. Det skulle däremot kunna ses som att det är problematiskt att vi valt att digitalt observera #jagärhär, med tanke på att vi inte är fysiskt närvarande när vi studerar studieobjektet vilket kan leda till feltolkningar. Å andra sidan ter sig #jagärhär på Facebook, vilket gör det lämpligt att studera dem på detta vis då deras verksamhet främst förekommer offline. En digital observation ger oss inblick i #jagärhårs aktiviteter, inte minst i form av att vi själva är en del av gruppen genom medlemskap. Vi menar att det är en styrka att digitalt observera #jagärhär eftersom vi får en god överblick över gruppen samtidigt som det är enklare att kunna jämföra gruppens inlägg med varandra. Metoden saknar dock tydliga ramverk, vilket kan göra det komplext vid insamling av empiri. Samtidigt kan detta ses som fördelaktigt då det låter oss att själva styra vårt tillvägagångssätt.

6.2 Material, urval och avgränsning

I vår studie studeras #jagärhär genom en observation av deras Facebookgrupp. För att få tillgång till information om hur #jagärhårs verksamhet ter sig digitalt, ansökte vi båda om medlemskap den 8:e januari i gruppen. Väl godkända kom vi direkt in i deras forum. I den här gruppen samlar vi empiri som berör det vi ämnar undersöka genom att digitalt observera deras informationsflöde mellan första januari 2017 till sista mars samma år. Det kan således ses som problematiskt att endast titta på en specifik tidsperiod eftersom verksamheten kan se annorlunda ut vid andra tillfällen. Däremot motiverar vi valet att studera innehållet i gruppen mellan dessa datum med att gruppens medlemsantal ökade drastiskt vid årsskiftet. Ett ökat antal medlemmar kan således tolkas som en större aktivitet i gruppen. Det blir därför relevant att studera material under dessa datum eftersom att en hög aktivitet kan ge bred förståelse för verksamheten. Under observationen studeras samtliga inlägg under den specifika tidsperioden.

Vi har avgränsat vår analys till ett urval med 37 inlägg vilka vi anser representerar aktiviteten för tidsperioden. Däremot har vi valt att tillämpa vissa inlägg fler än en gång i analysen, vilket gör att vi totalt har använt inläggen vid 41 tillfällen. Samtliga inlägg har vi skärmdumpat för att djupare kunna analysera dem. Värt att poängtera är att dessa varierar i bildkvalitet. Vi har valt att begränsa mängden av analyserat material för att få djupare

förståelse för analysen men även för att många av de inlägg som publicerats under tidsperioden är av liknande innehåll. Exempelvis har gruppen standardiserade aktiviteter i form av ett inlägg vid namn *Dagens öppna tråd* varje dag. Som forskare är vi således selektiva med intrycken från observationen men kan också reflektera över hur vi valt att sortera intrycken och samtidigt använda dessa reflektioner i vår analys av insamlat material (Fangen, 2005:33).

Vi studerar och observerar kontinuerliga inlägg i flödet under tidsperioden. Inläggen i gruppen är skrivna av administratörer, moderatorer och övriga medlemmar. Vi använder också oss av generellt innehåll i gruppen, vilket motsvarar ett fastnålat introducerande inlägg, skrivet av grundaren och administratören Mina Dennert. Det fastnålade inlägget innefattar vital information för medlemmarna. Vi kommer även att använda oss av deras omslagsbild och gruppbeskrivning som ligger jämsides med informationsflödet samt #jagärhär's FAQ-dokument. Vi har dels kontinuerligt observerat inläggen i gruppen men har även digitalt skärmdumpat inlägg och sedan skrivit ut dessa på papper för att få en generell överblick över gruppens aktiviteter.

Som tidigare forskning belyst (Agarwal et al. 2014:330-331) finns det en komplexitet att studera informationsflöden på Facebook då inlägg inte alltid sorteras efter tid. Eftersom vi observerar #jagärhär's verksamhet utifrån aktiviteten i deras informationsflöde, blev det stundtals problematiskt för oss eftersom inlägg sorteras efter popularitet och inte tidsenligt. Vidare fann vi även en problematik i att nå inlägg publicerade tidigare under året, då de teknologiska funktionerna på Facebook inte alltid samarbetade på grund av stort antal inlägg i gruppen. Det här resulterade ibland i att webbläsaren slutade att fungera. Trots problematik kunde vi manuellt sortera inläggen i tidsordning då det står tydligt publiceringsdatum i samtliga inlägg.

I studien har vi även samlat empiri i form av en intervju med skaparen och administratören för #jagärhär, Mina Dennert. Genom intervjun ämnar vi att nå en djupare förståelse och en djupare insikt i vad #jagärhär gör och hur deras verksamhet ser ut. Intervjun varade 90 minuter, vilken spelades in och blev transkriberad direkt för att komma nära materialet. Materialet kategoriserades sedan utifrån olika teman för att med fördel kunna koppla empiri till valda frågeställningar.

6.3 Etiska överväganden

Enligt Vetenskapsrådets (2016:7) *informationskrav* måste de som bedriver forskning informera berörda parter för studien om att dessa kommer att undersökas. Materialet vi digitalt observerar och således analyserar är publicerat på Facebook i en stängd grupp vilket

kan ses vara internt material. Vi som forskare har dock blivit godkända medlemmar i gruppen och har därför tillgång till materialet. Däremot behöver det inte ses som att det är acceptabelt för oss att göra det tillgängligt i vår undersökning då det skulle kunna upplevas som intrång i gruppens integritet. Å andra sidan informerade vi vår intervjuperson om detta och hon gav sitt medgivande, vilket gör att vi uppfyller vad Vetenskapsrådet kallar för *samtyckeskravet* (2016:9). Vi har valt att offentliggöra grundarens namn, Mina Dennert, då det är betydelsefullt för vår studie eftersom hon är det offentliga språkröret för #jagärhär. Vi anser inte att det är skadligt att använda hennes namn då hon utger sig för att vara en offentlig person. Däremot har vi valt att censurera samtliga medlemmars namn och profilbilder i dem skärmdumpar vi redovisar för att inte göra intrång i deras integritet, vi har enligt Vetenskapsrådet (2016) därför uppfyllt *konfidentialitetskravet* då vi inte avslöjat personliga uppgifter.

6.4 Reliabilitet och validitet

Det kan vara problematiskt att endast använda en intervju då det ger en generaliserande bild av #jagärhär. Intervjupersonen är även grundare för gruppen och kan därför tänkas vilja försköna information och uppgifter. Det kan därför tydas som att det här påverkar studiens reliabilitet, vilket Patel & Davidsson (1994:86-87) menar handlar om en avsaknad av tillförlitlighet. Däremot är Dennert en primärkälla till gruppens vision och verksamhet vilket gör att hennes ord består av betydelsefull empiri och berikar därför vår studie med god reliabilitet. Trost (2012:63) menar att det även är betydelsefullt att en studie innehar validitet. Det handlar således om att valda metoder och material avser mäta och besvara det som efterfrågas i frågeställningarna. I observationen utgår vi från publicerat material i #jagärhär vilket kan ses som trovärdigt då det är publicerat av förstahandskällor, det vill säga gruppens medlemmar. Vidare kan kombinationen av intervju och observation stärka studiens validitet (Fangen, 2005:189), då vi kan styrka både giltigheten av det intervjuperson sagt genom att själva observera verksamheten. Samtidigt kan vi också komplettera vår förståelse av gruppens aktiviteter med hennes svar vilket gör att våra tolkningar blir mer sanningsenliga.

7. Resultatredovisning och analys

I följande kapitel presenteras och analyseras den empiri som vi samlat in med hjälp av intervju och digital observation. Analysen är genomförd med stöd av teoretiskt ramverk och tidigare forskning. Inledningsvis analyserar vi hur #jagärhär kan ses som en social rörelse. Vidare presenteras och analyseras hur medlemmarna i #jagärhär deltar och organiserar sig i gruppen. Slutligen studerar vi hur gruppen verkar för att främja ett moraliskt debattklimat.

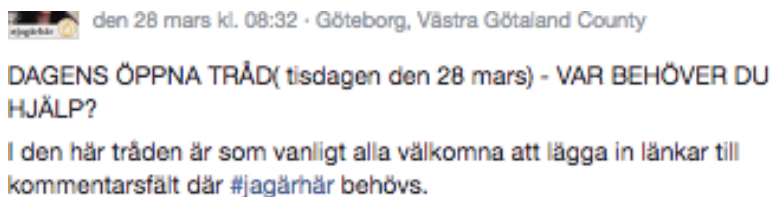
Vi vill uppmärksamma att med medlemmar menar vi alla i gruppen, det vill säga inklusive administratörer och moderatörer. Samtidigt vill vi tydliggöra att vissa bilder är återkommande i olika delar av detta kapitel, men kommer att analyseras utifrån olika teorier och har därför nya namn. Samtliga bilder återfinns även i Bilaga 3.

7.1 #jagärhär – en social rörelse?

Dennert menar att hon skapade #jagärhär i syfte att förändra det hatiska klimatet på Facebook. #jagärhär skapades därför genom ett individuellt initiativtagande, vilket kan liknas med vad Bimber (2017:7) kallar ett självständigt politiskt engagemang. Gällande skapandet av #jagärhär antyder hon: “Alltså jag startade Facebookgruppen för ett år sedan [...] då bjöd jag in 20 kompisar och sa att det är ju jättekul om vi är 50 pers liksom.”. Gruppen etablerades således genom ett nätverkande i Dennerts bekantskapskrets, vilket därmed speglar ett informellt nätverk (Jfr. Lievrouw 2011:52) (Jfr. Diani & Della Porta, 2006:20).

Dennert uttrycker: “vi har ju hållit på i nästan ett år i kommentarsfälten och där har det varit väldigt mycket att vi ska byta ut hatet mot annat [...] huvudsyftet är dialog, det räcker egentligen bara att man säger vad man tycker.”. #jagärhårs arbete liknas därför med vad Svensson et al. (2015:145) menar är ett aktivistiskt deltagande, då de utanför den politiska agendan bedriver en kamp mot näthat i kommentarsfälten för att lyfta en dialog. Gällande medlemmar och deras arbete i #jagärhär menar hon att “De är medvetna om vad de gör då man har letat efter en möjlighet att uttrycka sig så här, så som man sopsorterar, vad man än gör för att göra världen bättre så gör man det här.”. Facebookgruppen blir alltså en plats för människor att uttrycka sig och mötas i det politiska ställningstagandet att motarbeta näthat utan att behöva delta i kampen i det fysiska livet (Jfr. Svensson et al, 2015:156).

I #jagärhär publiceras varje dag en *Dagens öppna tråd* vilken inbjuder medlemmar till att dela med sig av innehåll i form av länkar de själva vill ska uppmärksammas, vilket Figur 1 illustrerar (se Figur 1 nedan).

Figur 1 - Dagens öppna tråd - var behöver du hjälp?

Här kan medlemmarna således uttrycka var de tycker att människor ska gå in och agera för att motarbeta det hatiska klimatet. Således har de möjlighet att delge individuella önskemål och därmed visa vilka de är, för att de tillsammans med andra i gruppen ska tillfredsställa den enskilde individens behov. Genom att studera Figur 2 nedan kan vi se att medlemmar också uppmanas att hjälpa och stötta varandra ute i kommentarsfälten för att tillsammans göra skillnad (Jfr. Lievrouw, 2011:52).

Figur 2 Dagens öppna tråd - hjälp och stötta varandra!

Den enskilde medlemmen kan samtidigt belysa vart hen upplever att det behövs hjälp genom att publicera ett inlägg i gruppen för att vägleda andra medlemmar att kollektivt agera i dessa trådar. Vi kan exempelvis tyda det här genom att studera Figur 3 vilken illustrerar ett inlägg där en individ uppmanar resterande medlemmar att agera i en specifik tråd (se Figur 3 nedan) (Jfr. ibid.) (Jfr. Diani & Della Porta, 2006:20). Det finns således ett värde i det individuella deltagandet då medlemmar driver arbetet framåt. Tack vare individuellt engagemang i form av egna initiativ vet gruppen var de ska agera för att åstadkomma något tillsammans (Jfr. Diani & Della Porta, 2006:20).

Figur 3 - Eget inlägg i gruppen

Dennert menar att “Gruppen är till för att prata om politik, men gruppen i sig har inte en partipolitisk tillhörighet med tanke på att alla kommer från olika håll politiskt.”. Samtidigt kan vi se i informationsflödet att man uppmärksammar innehåll präglade av skilda politiska läger. Exempelvis belyses det ena dagen en SvD-artikel angående hur en psykolog ratar migrationspolitiken (se Figur 4), medan det några dagar senare delas en artikel om den forna vänsterledaren Lars Ohly (se Figur 5).

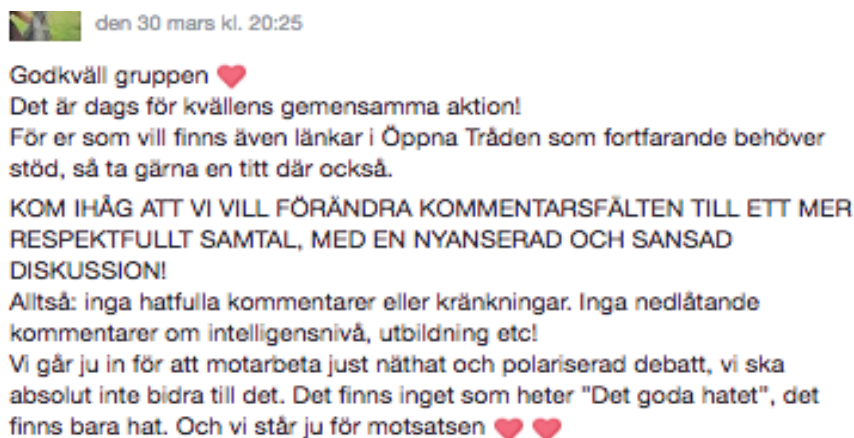
Figur 4 – Migrationspolitik

Figur 5 - Lars Ohly

Det handlar således inte om att ta partipolitiskt ställning utan istället bekämpa det hatiska debattklimatet i kommentarsfältet, oavsett politiskt innehåll i artikeln. #jagärhär kan därför ses som en partipolitiskt obunden verksamhet (Jfr. Ring, 2007:53-60).

Dennert menar att huvudpoängen med #jagärhårs arbete är "att alla som vill prata om politik ska kunna göra det i fred och frihet.". I linje med detta finns ett förtydligande vad #jagärhårs arbete handlar om och vad som är syftet med gruppens aktiviteter i de flesta publicerade inläggen i gruppen (se Figur 6 & 7). Exempelvis påminns medlemmar vad #jagärhär står för i form av att de skriver: "vi vill förändra kommentarsfälten till ett mer respektfullt samtal, med en nyanserad och sansad diskussion" (se åter Figur 6).

Figur 6 - Påminnelse

den 20 mars kl. 22:27

Nu är det kväll och vi har kämpat fint tillsammans även denna dag. Sakta men säkert visar vi världen att vi kan tycka olika, vara olika, och dra olika slutsatser, men ändå respektera varandra. Vi kan diskutera utan att behöva angripa varandras personligheter.

Denna vilja att skapa ett respektfullt offentligt samtal är #jagärhär's grundpelare. Det är det vi jobbar för varje dag.

Några som också bestämt sig för att skapa ett annat debattklimat är Annie Lööf och Jonas Sjöstedt som just nu turnerar runt tillsammans och debatterar. Och trots att de representerar politiska motpoler respekterar de varandra och låter den andre prata till punkt. Det är fint tycker vi.

Du kan läsa mer om detta här.

<https://www.facebook.com/dn.se/videos/10154376617056680/>

Och med det och med en påminnelse om att imorgon är dagen för att rocka sockorna och hylla våra olikheter, tackar jag och Josefin för oss och önskar er alla en god natt.

Figur 7 - Förtydligande om vad #jagärhär står för

Det finns således en tydlig vision om vad #jagärhär vill åstadkomma med verksamheten, då medlemmarna kontinuerligt upplyser varandra om vad gruppen står för. Gruppens vision bidrar därför till en gemensam och kollektiv identitet (Jfr. Diani & Della Porta, 2006:26).

I informationsflödet uppmuntras medlemmar att kommentera, gilla och skriva stödcommentarer på andra medlemmars kommentarer i aktioner. Vidare understryks det att "alla insatser är lika viktiga" (se Figur 8 nedan). Medlemmar i gruppen kan således med enkelhet visa solidaritet och stödja verksamheten genom någon av de tre funktioner som Facebook erbjuder (Jfr. Svensson et al. 2015:157). Individen behöver alltså inte själv uttala något för att delta i arbetet utan kan istället stötta andras insatser i agerandet (Jfr. Neumayer & Svensson, 2016:136-137). Medlemmen kan därför välja hur mycket hen vill engagera sig, antingen genom att bidra med kommentarer eller endast genom att uppmuntra andras kommentarer (Jfr. Svensson et al. 2015:157). Oavsett engagemang har det ett värde för gruppens arbete framåt, då alla insatser tycks vara lika värda (Neumayer & Svensson, 2016:136-137).

den 18 februari

God kväll kära vänner! Bra jobbat i den öppna tråden under dagen. Dags nu för en gemensam aktion, där vi tänkte fokusera på två ämnen, fördelat på fyra kommentarsfält.

Två av artiklarna handlar om unga flyktingar som rekryteras av kriminella gäng i Malmö. Och två handlar om ett uppmärksammat fall med ett mycket ungt, gift par från Syrien, där flickan först tvångsomhändertogs men nu är tillbaka tillsammans med den unge mannen.

Kommentarsfälten är inte helt överflödande av otäck kommentarer, men kan absolut behöva mer balans, kärlek och saklighet från alla er fina människor i #jagärhär.

Kommentera, gilla, skriv stödkommentarer som svar till kommentarer ni gillar. Alla insatser är lika viktiga.

Markera slutligen gärna i omröstningen här vad ni gjort.
Kör hårt!

Aftonbladet om flyktingar som rekryteras av gäng:
<https://www.facebook.com/aftonbladet/posts/1523678320975698>
Kvällsposten om flyktingar som rekryteras till gäng:
<https://www.facebook.com/kvallsposten/posts/1262824467126435>
Expressen om det unga, gifta paret:
<https://www.facebook.com/expressen/posts/10154538912450345>
Kvällsposten om det unga, gifta paret:
<https://www.facebook.com/kvallsposten/posts/1262727630469452>

Gillat - gäng Aftonbladet	+204
Gillat - äktenskap Expressen	+158
Gillat -gäng Kvällsposten	+125
Gillat - äktenskap Kvällsposten	+94
Kommenterat - gäng Aftonbladet	+45

Figur 8 - Alla insatser är lika viktiga

Dennert delgav: ”vi har nu precis startat en ideell förening för att vi fick ju finansiering som möjliggjorde möjligheten att liksom jobba bredare.”. Detta meddelas även i ett inlägg i informationsflödet (se Figur 9 nedan). Vidare illustrerar Figur 10 ett inlägg där Dennert skrivit “#jagärhär - från facebookgrupp till samhällsaktör”. Det kan i inlägget uttydas att hon som representant för gruppen föreläst i kommuner, skolor och på event, besökt kvällstidningar och Tv-hus, för att sprida #jagärhårs vision om att alla ska få komma till tals utan hotfull och hatisk respons. #jagärhårs aktivistiska handlingar på Facebook flyttats alltså ut till den fysiska världen då de utför handlingar utanför Facebook men även etablera sig som en ideell förening (Jfr. Hinton & Hjorth , 2013:72)(Jfr. Svensson et al., 2015:156).

Mina Dennert
den 1 februari

Det är så otroligt mycket spännande på gång!
Som vanligt behövs alla krafter, så se hit alla kreativa själar i gruppen!
#jagärhär kommer att bilda en ideell förening och det kommer att bli möjligt att bli stödmedlem! (helt frivilligt så klart, inget förändras här i gruppen)
Vår begåvade medlem Zel Bettman och hennes syster Delal sitter nu och designar logga och hemsida och jag fick se lite work in progress idag. Det kommer att bli så fint!
Vi håller er uppdaterade om allt, so stay tuned!
När vi satt där med grafiken kom vi på att det hade varit schysst med en Slogan!
Alltså #jagärhär i en mening...
Typ: "En för alla, alla för en!" (synd att den är tagen;)
Den här då: "Den tysta majoriteten är inte längre tyst!"
Nej, ni kan bättre. Hjälp!

UPPDATERING:
Det blir såklart helt frivilligt att vara stödmedlem. Här på fb kommer vi fortsätta precis som förut!
Men vi som driver #jagärhär vill göra mer - i samma anda. Vi vill sprida idén om det goda samtalet, om ett inkluderande samhälle utan hat, rasism, sexism osv även utanför fb. Och för det krävs viss organisering. Men här i gruppen fortsätter vi precis som vanligt!

Figur 9 - Ideell förening

Mina Dennert
den 24 mars kl. 17:45

#jagärhär – från facebookgrupp till samhällsaktör!
(PS. ni får supergärna dela från min profil, det går dock inte att dela härifrån gruppen;)

Det som började med en hashtag för snart ett år sedan har nu vuxit sig till en folkrörelse och det är bara att hänga med!
Tystnade röster har höjts. Vi har vuxit och vi har blivit modigare och vi kommer aldrig att gå tillbaka till ensamhet, rädsla och passivitet.
Vi vann Rättviseförmedlingens Rättvisepreis 2016, Årets Samhällsaktör 2016, Faktumgalans pris för Årets integration 2016 och de sista bilderna på bandet Kent auktionerades ut för att stödja oss.
Under hela den här tiden har jag varit runt i landets alla etablerade mediekanaler från kvälls- och morgontidningar till SVT, TV4 och i princip varenda lokalradiokanal. Allt för att sprida ordet om oss, om vilka vi är, och varför vi går ut kväll efter kväll på nätet och står upp för varje människas rätt att få komma till tals.
Jag har föreläst på skolor, i kommuner, jag har medverkat i paneler om hat och hot, om mod och civilkurage. Jag har föreläst om filterbubblor, om falska nyheter om Trollfabriker och hatgrupperna. Nu i veckan var jag på Webbdagarna bland annat och vart jag än kommer får jag samma fråga; Hur ska vi hantera hatet? Hur ska vi bemöta det? Och det korta svaret är: ta bort det – alltihop!
Men så länge det budskapet inte har nått alla och så länge det finns krafter som tjänar på hatet är det så oerhört viktigt att vi aldrig tappar taget. Folk litat på oss nu!
Vi kommer att fortsätta sprida ordet om varför det vi gör är så viktigt. Och vi kommer att fortsätta sprida fakta och sans i kommentarsfälten. Och vi kommer att fortsätta den dialog vi påbörjat med alla som vill prata politik utan påhopp, men också fortsätta söka oss utanför våra filterbubblor. Stoppa spridningen av falska nyheter.
Kampen för ett samhälle utan hat och hot har bara börjat.

Figur 10 - Samhällsaktör

7.2 Medlemmars deltagande

Dennert motiverar valet av Facebook som plattform: “Det är för att man kan sprida saker väldigt snabbt.”. Vidare menar hon (som tidigare nämnt) att “man har letat efter en möjlighet att uttrycka sig så här”. Hon tog sig således an plattformen genom att skapa en grupp och sprida den med hjälp av Facebooks funktioner. Facebook utgjorde en plattform för Dennert som enskild individ att uttrycka sin röst på, samtidigt som det numera är en arena för #jagärhär att bedriva en kollektiv verksamhet på (Jfr. van Dijck, 2009:42-43) (Jfr. Gauntlett, 2011:88, 183).

Vi kan se att #jagärhär i nuläget har cirka 70 000 medlemmar (se Figur 11 nedan), vilket speglar ett stort samhällsintresse. Angående deltagandet i gruppen menar Dennert att: “Absolut vanligaste är att bli medlem i gruppen, bara det är en politisk handling.”. Det finns således ett värde i sig att endast vara medlem, då det görs ett politiskt ställningstagande emot näthatet. Ihop med ett stort antal medlemmar kan det därför ses som att det finns en vilja hos människor att delta i samhället då de utnyttjar #jagärhär i behov av att dela med sig av politiska ståndpunkter (Jfr. Jenkins 2012-287-291) (Jfr. van Dijck, 2009:42-43).

Figur 11 - Antal medlemmar

Som ovan nämnt menar Dennert att den största andelen medlemmar är en del av gruppen i form av medlemskap. Sedan menar hon att “Nästa steg är att man går in och gillar kommentarer.”. De flesta medlemmar i #jagärhär är således passiva deltagare (Jfr. van Dijck, 2009:44). Å andra sidan uttrycker Dennert: “Sen såg jag att det ibland funnits inlägg som en tredjedel av gruppen har gillat så de är ju rätt aktiva ändå.”. Engagemang, oavsett form, är värdefullt för gruppen då Dennert menar att en gilla-markering speglar aktivitet i gruppen. Figur 12 nedan exemplifierar hur #jagärhär gör statistik över hur deltagandet i gruppen ter sig i gemensamma aktioner. Genom att markera något av de olika alternativen, visar medlemmar vart och hur de har deltagit i respektive aktion. Statistiken visar vilka olika

nivåer av deltagande som gruppen innehar där syftet tolkas vara att medlemmar ska se vart de har agerat och hjälpt varandra (se Figur 12). Det blir således tydligt att medlemmar har möjlighet att välja hur mycket de vill engagera sig, genom gilla-markeringar, kommentarer eller anmälningar (Jfr. Gauntlett, 2011:108).

Figur 12 - Statistik över deltagande.

Vidare berättar Dennert att gilla-funktionen är: “ju också vår strategi, om man får många gilla-markeringar på kommentarer hamnar man högt upp i flödet, det var så vi kunde pressa ned hatet så att säga. Om vi alltid var mer populära låg vi alltid högst.”. Medlemmar samarbetar således med varandra genom att gilla varandras kommentarer i flöden och det kan därför tolkas som att ett litet deltagande har en stor inverkan på #jagärhårs kollektiva arbete eftersom det hjälper dem att synas och dämpa hatet på Facebook (Jfr. Gauntlett, 2011:108).

Som tidigare nämnt bjuder *Dagens öppna tråd* in den enskilde medlemmen att delta i arbetet mot näthat. Det här görs genom att medlemmen delar med sig av egna tankar och idéer i form av länkar till kommentarsfält där hen upplever ett hatiskt klimat och uppmanar därför övriga medlemmar att gå in och agera (se Figur 13).

Figur 13 - Egna idéer

Dennert påpekar att “det kommer tips och idéer från alla möjliga håll, tips på PM (privatmeddelande) och andra sätt”. Vidare har medlemmar som tidigare nämnt också möjlighet att dela egna inlägg i gruppens informationsflöde för att lyfta en specifik fråga eller ämne de vill ska uppmärksammas (se Figur 14).

Figur 14 - Lyfta ett specifikt ämne

#ärdudär?

Medlemmar tar således del av varandras individuella idéer och åsikter för att utifrån dessa agera tillsammans ute i kommentarsfälten. Moderatorer och administratörer, som ansvarar för dagens aktion, kan därför ta del av övriga medlemmarnas tips och tillämpa någon av dem i en gemensam aktion. Det här kan vi exempelvis tyda i Figur 15, där en moderator uttrycker att “denna är hämtad från öppna tråden”.

Figur 15 - Hämtad från Dagens öppna tråd

Det finns därför ett gemensamt engagemang i gruppen, då medlemmar hjälps åt att delta i #jagärhårs arbete, genom att både dela med sig av idéer men också att ta sig an andras för att motarbeta näthatet (van Dijck, 2009:44). Vidare liknas det här med vad Agarwal et al. (2014:332) diskuterar angående fördelar med att ha Facebook som plattform. Aktiviteten *Dagens öppna tråd* blir således en fördel för resterande medlemmar då de får möjlighet att påverka moderatorns beslut angående vilken artikel som ska belysas i den gemensamma aktionen.

7.3 Gruppens organisering

Som tidigare nämnt har gruppen en hashtag, vilken Dennert menar har en funktion då det handlar om:

Att kunna leta upp varandra bland 500 kommentarer och därför använder man taggen för att vi ska kunna se varandra. Sen känner man ju inte varandra, man är ju med i en Facebookgrupp och det är inte samma människor som håller på varje dag. Det är ett sätt att navigera till varandra, det är en typ av lockrop, ett digitalt lockrop. (Dennert, intervju).

I linje med det här kan vi även i gruppbeskrivningen se att medlemmar uppmuntras att använda hashtaggen (se Figur 16 & Bilaga 2).

Tagga gärna dina inlägg och kommentarer med #jagärhär. Det markerar att vi varit där, och är även ett sätt för oss att hitta varandra och varandras inlägg.

Figur 16 - Gruppbeskrivning hashtag

Hashtaggen utgör således en funktion för människor att mobilisera sig ute i kommentarsfältet samtidigt som att de visar att de varit där och därmed sprider budskapet med #jagärhär (Jfr. Lievrouw, 2011:150). Dennert menar samtidigt att hashtaggen blivit ett sätt att rekrytera nya medlemmar, hon uttrycker det som att:

Alla de som hade haft det så i jättemånga år som successivt kanske hittade in i gruppen sen, var ju ute i egna kommentarsfält, vi hittade folk längs vägen. Då hittade man ensamma profiler som försökte motverka näthatet själv som var helt knäckta. Och så kom de in i gruppen och bara sa 'finns det här? Jag har ju varit helt ensamt, det här är ju helt otroligt.' (Dennert, intervju)

Människor som själva försökt motarbeta hat ute i kommentarsfälten har således successivt hittat in till gruppen tack vare hashtaggen. Vidare kan det tydas som att folk med ett behov av att göra något åt det hatiska debattklimatet finner varandra genom hashtaggen och därmed ansluter sig till #jagärhär genom att bli medlem (Jfr. Lievrouw 2011:54). #jagärhär's tillämpande av hashtaggen kan således liknas med vad Joia (2016:428) diskuterar angående *20 Cents Movement*, då den även för #jagärhär blev ett sätt att etablera gruppen på Facebook. Då samtliga medlemmar tillämpar hashtaggen, har den blivit en symbol för gruppen, dels

#ärdudär?

för att det är gruppens namn men även för att den fyller flera praktiska funktioner för verksamheten. Det här blir även tydligt då hashtaggen pryder gruppens omslagsbild (se Figur 17).

Figur 17 - Omslagsbild

Hashtaggen kan även liknas med vad Milan (2015:893-894) diskuterar gällande *Cloud protesting*. Samtidigt som den har en funktion, har den även ett symboliskt värde för gruppens gemenskap eftersom den sammankopplar medlemmar till en enhet då alla enskilt tillämpar den ute i kommentarsfältet för att visa att de är en del av #jagärhär. Genom hashtaggen och medlemskapet i gruppen, bildas därför en samhörighet då medlemmarna har en gemensam vision om att dämpa hatet i kommentarsfälten (Jfr. Tambini 1999:317).

Dennert menar att #jagärhär “..som grupp inte tillhör ett parti eller religion. Vi är mångfald”. I linje med det här kan vi studera ett kommentarsfält i samband med *Dagens öppna tråd* (se Figur 18) där det är synligt att medlemmar får utrymme att cirkulera egna värderingar utifrån att de delar med sig av tips på aktioner. Deras tips speglar således värderingar och livsstilar, då de väljer att belysa specifika inlägg. Dessa inlägg är främst baserade på medlemmars privata informationsflöden och reflekterar i någon mån därför personliga intressen. Kommentarsfältet i *Dagens öppna tråd* speglar således en mångfald bland medlemmarna (se återigen Figur 18).

Figur 18 – Mångfald

Dennerts uttalande gällande mångfald i gruppen ihop med Figur 18 kan således kopplas till vad Lievrouw (2011:150) understryker gällande digitala medier som arena, då #jagärhär blir en plats för människor att cirkulera egna värderingar och livsstilar.

Det är dock inte problemfritt för en rörelse att verka på sociala medier. Genom att studera Figur 19 kan vi se ett kommentarsfält i gruppen där personen som kommenterat överst i tråden uttrycker att hen fått personliga påhopp i ett privatmeddelande vilket hon menar har anknytning till hennes agerande i kommentarsfälten. #jagärhårs agerande uppskattas inte alltid och de blir därför motarbetade, då deras aktivitet kan resultera i ytterligare hat i andra forum. Trots att #jagärhär snart har 70 000 medlemmar (se Figur 20) och är därför mer synliga än någonsin, befinner de sig på en arena där deras arbete kan möta motgångar eftersom mörka krafter organiserar sig mot #jagärhårs vision.

Figur 19 - Hat i andra forum

Figur 20 - Antal medlemmar 2

Dennert uttrycker även andra typer av motgångar: “som exempelvis kan vara när nya sidor dyker upp och nya grejer som vi inte varit med om innan”. Som ett resultat av detta menar Dennert att #jagärhär tvingas “ändra lite i strategierna hela tiden”. #jagärhär ändrar således kontinuerligt strategier för att upprätthålla sin verksamhet och inte riskera att bli verkningslösa, då det ständigt uppkommer motgångar och kryphål för människors hatande på Facebook (Jfr. Lievrouw, 2011:156).

Dennert belyser att det är “viktigt att se att människor orkar anmäla. Det är jättebra, om det är hot och grovt hat, att man skärmdumpar och polisanmäler det”. Vi kan även tyda att medlemmarna uppmuntras till att anmäla hatiska kommentarer genom att studera den sista kommentaren i kommentarsfältet i Figur 21 vilken säger “Ta en skärmdump o publicera på FB eller spara ifall du vill anmäla”.

Figur 21 - Polisanmälan

I linje med detta uttrycker Dennert: "Vi har ju börjat prata med regeringskansliet, lagstiftning är vi inne på. Vi vill påverka mer samhälleligt.". Människorna som är en del av #jagärhär har alltså en vision om att direkt påverka politiken och samhällsstrukturen. Detta eftersom de både polisanmäler kommentarer för att ställa folk till svars och att ansvariga kontaktar regeringen för att göra en mer samhällsövergripande förändring i form av att försöka påverka lagstiftningen (Jfr. Lievrouw, 2011:149). Gruppen har även ett kollektivt bekymmer för nåthet vilket de genom sitt agerande via #jagärhär på olika sätt försöker åstadkomma en samhällelig förändring (Jfr. Lievrouw, 2011:151). Likt vad Koc-Michalska & Lilleker (2017:2) diskuterar i deras studie skapar människorna i #jagärhär således ett eget socialt nätverk för att delta i samhället och utmana det politiska etablissemangets elit.

Genom att studera Figur 22 tolkas det som att det tidvis behövs en större ansträngning och krävs således mer engagemang hos medlemmar för att god effekt ska uppnås. Det publiceras därför ett inlägg som kallas för *Gemensam aktion* för att organisera medlemmar i #jagärhär till ett större kollektivt och gemensamt agerande (se Figur 22).

#ärdudär?

Hej gruppen!
Dagens första gemensamma aktion handlar om Irfan, som riskerar dödsstraff i sitt hemland Afghanistan eftersom han är homosexuell. Han har fått avslag på sin asylansökan eftersom Migrationsverket inte tror på att han är homosexuell.
Här behövs mycket kärlek.
<https://www.facebook.com/expressen/videos/10154643386250345/>
<https://www.facebook.com/expressen/posts/10154643262815345>
<https://www.facebook.com/JonasGardell/posts/10155016371304693>
krama varann på nätet
Cilla och Jacob, söndagsadmin

Figur 22 - Gemensam aktion

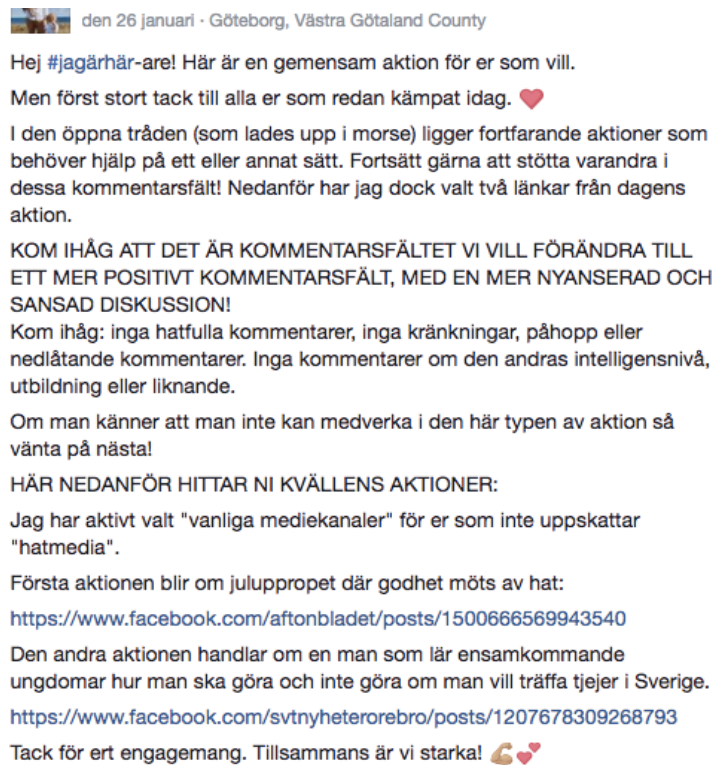
Vidare kan vi genom att studera Figur 23 & 24 nedan tyda att det används ord som “vi”, ”hjälpa”, “stötta”, “kämpa”, “vänner” och även meningar som “tillsammans är vi starka” och “kör så det ryker” vilka alla speglar någon form av gemenskap. Utifrån de ord- och meningsval som tillämpas kan det tydas att medlemmarnas engagemang värdesätts och är betydelsefullt för den enhetliga verksamheten. #jagärhär består således av enskilda individer som tillsammans skapar en samhörighet för att nå ett gemensamt mål (Jfr. Shirky, 2008:53).

A screenshot of a Facebook post from January 31st. The post is addressed to 'Vänner!' and discusses a community action for Irfan, a gay man facing the death penalty in Afghanistan. It includes links to Facebook posts and videos, and sets ground rules for the discussion, such as no hate speech or personal attacks. The post ends with the phrase 'Kör så det ryker!' (Let's make it roar!).

den 31 januari

Vänner!
Det är dags för dagens första gemensam aktion. I den öppna tråden (som lades upp i morse) ligger fortfarande aktioner som behöver hjälp på ett eller annat sätt. Fortsätt gärna att stötta varandra i dessa kommentarsfält!
Nedan länkar vi till mycket otrevliga kommentarsfält på FB-sidan Kod 291 angående artikel där ordningsvakter blivit påhoppade i samband med ett ingripande av en misshandel.
Kom ihåg: inga hatfulla kommentarer, inga kränkningar, påhopp eller nedlåtande kommentarer. Inga kommentarer om den andras intelligensnivå, utbildning eller liknande.
Om man känner att man inte kan medverka i den här typen av aktion så vänta på nästa!
Kör så det ryker!
Datorlänk: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=394044247626965&id=175953869436005
Mobillänk: <https://m.facebook.com/story.php...>

Figur 23 - Ord- & meningsval

Figur 24 - Ord- & meningsval 2

Som tidigare nämnt menar Dennert att individen gör ett politiskt ställningstagande bara genom att bli medlem i #jagärhär. Individen är således beredd på att göra detta när hen blir medlem, vilket tolkas som att hen kan identifiera sig med #jagärhärns gemensamma verksamhet och vision om att motarbeta näthat och främja allas rätt till att uttrycka sig. #jagärhär värnar om den enskilde individens medverkande genom att de visar uppskattning för hen öppet i gruppen. Vi kan se detta genom att studera Figur 25 där dagens administratör publicerat ett inlägg för en gemensam aktion där hen belyser vem som tipsat om tråden (se nedan). Gruppen värnar således om det individuella medverkandet, samtidigt som att denne kan känna att hen har bidragit med något för #jagärhär (Jfr. Svensson et al., 2014:146).

Figur 25 - Uppskattning för den enskilde individen

Dennert delgav hur arbetsfördelningen i #jagärhär ter sig: “Vi är först då den här lilla kärnan av ja det är jag och min man.”. Hon menar således att de bildar en inre krets som huvudansvariga och är därför administratörer för gruppen (se figur 26). Det finns samtidigt 18 stycken moderatörer vilket vi kan uttyda i Figur 26 (se nedan).

Figur 26 - Administratörer & moderatörer

Av dessa totalt 20 drivande moderatörer (inklusive huvudansvariga administratörer) menar Dennert att det varje dag är två stycken som ansvarar för att vara tillfälliga administratörer för gruppens informationsflöde och verksamhet. Dennert menar att:

Deras huvudsakliga uppgift är att hjälpa folk, det är en slags klagomur och servicecenter liksom. Man ska hjälpa folk att hitta och förstå vad det är vi gör. Man ska hjälpa folk att tycka det är kul och lätt och smidigt att få information. Det handlar också om att ta bort sånt som inte hör hemma också, det har ju varit väldigt mycket sånt. Så vi själva inte har en massa hat på våra sidor. (Dennert, intervju)

Vidare gällande arbetsfördelning uttrycker Dennert: "Sen finns det en grupp som bara jobbar med att granska medlemmar". Angående moderatorer menar hon också att: "det inte passar alla, att sådana personer som inte är jättetålmodiga och inte tycker det är jättekul att få typ 100 likadana frågor på under en dag... har varit mycket om hur man själv är som person, är man serviceperson eller inte". Det är därför betydelsefullt för #jagärhär att ett visst antal medlemmar tar extra ansvar i vissa områden utifrån deras kompetens och lämplighet, för att gruppen ska kunna agera så effektivt som möjligt som en enhet. Följaktligen innehar gruppen en så kallad kollektiv intelligens (Jfr. Shirky, 2008:86). #jagärhårs arbetsfördelning kan även kopplas till den form av ledarskap som Milan (2015:895) diskuterar är betydelsefull i en grupp på sociala medier. Administratörerna och moderatorerna har således ansvar för fastställandet av gruppen i form av att de har hand om kollektiva åtgärder som att se över informationsflödet och granska nya medlemmar till gruppen.

Dennert menar att det finns ett värde med att agera i grupp, hon uttrycker att "Det engagerar många fler om det är en gemensam aktion.". Samtidigt belyser hon en annan aspekt i det kollektiva agerandet i vilken hon menar att stöd i form av gilla-markeringar och kommentarer är betydelsefullt ur ett psykologiskt hänseende. Vidare är stödet värdefullt då medlemmar ofta ger sig ut i kommentarsfält där det råder hat- och hotfull stämning. Det gemensamma agerandet kan därför bidra till välmående då den enskilde individen inte känner sig ensam bland kommentarerna. Gruppmedlemmarna föredrar således att agera tillsammans istället för att göra det enskilt i trådarna (Jfr. Shirky, 2008:52).

Angående betydelsen av gilla-markeringar (likes) i kommentarsfälten pekar Dennert på Facebooks system:

Det är jätte viktigt. Hela systemet är uppbyggt på det där, vilka som gillar och delar, det premieras ju. Om man ska lyckas inom, och använda systemet så måste man använda det rätt. Den som får mycket likes och alla sådan här system liksom, hamnar ju det högst och om det sprids mycket så ser ju många, om det är populärt så sprids det ännu mer. (Dennert, intervju)

Det är alltså värdefullt att medlemmar hjälps åt att gilla och kommentera varandras kommentarer för att synas mest och därmed tränga bort hatet. Samtidigt menar Dennert att #jagärhär numera är så pass stora att det är betydelsefullt att dela upp arbetet och därför sprida ut sig på ett större antal trådar, för att motarbeta hatet på flera håll men då med mindre resurser som resultat. Vi ser det därför som att det är viktigt att agera i grupp för att

få stort genomslag samtidigt som det är betydelsefullt att agera på fler platser eftersom man utgör ett hot från olika håll (Jfr. Shirky, 2008:52).

7.4 Digitalt civilkurage

Dennert argumenterar för att våra liv är djupt influerade av sociala medier, hon uttrycker att “man vet att man går in på sociala medier det första man gör på morgonen och då därifrån får man sen sin information, det är ju liksom om omvärlden och inte bara om vad folk ätit och vem som fått barn”. Vidare menar hon att det är där människor möter politiken och vad som händer i världen. Sociala medier utgör därför en arena för människor att möta andra åsikter och kulturer, samtidigt som att dessa bidrar med resurser som är väsentliga för individens vardagliga liv (Jfr. Silverstone, 2007:10) (Jfr. Silverstone, 2007:12).

Dennert understryker att alla ska ha rätt till att komma till tals på nätet men samtidigt menar hon att “man inte kan prata om allting på vilket sätt som helst”. Hon uttrycker det som att gränsen nås: “så fort man lämnar sakfrågan och går vidare till att prata om hur någon är eller hur någon ser ut eller vad man tror om människor liksom ‘att ah men du är ju sån’ ”. Människors rätt och möjlighet att uttrycka sig kan således med enkelhet gå över gränsen för vad som är moraliskt och inte, vilket gör att miljön på sociala medier snabbt kan bli förorenad, i form av att människor inte håller sig till sakfrågor (Jfr. Silverstone, 2007:12). Vidare antyder Dennert att det är konstaterat att vissa grupper är mer utsatta än andra i samhället vilket blir tydligt då dessa svartmålningar numera flyttats ut och synliggjorts på nätet. Genom observation ser vi exempelvis att det är vanligt att gruppen väljer att agera i trådar i samband med artiklar relaterat till ursprung, människors läggning och sexism. Figur 27 visar att #jagärhär valt att göra en gemensam aktion på en artikel som handlar om att en man riskerar få dödstraff i sitt hemland Afghanistan då han är uttalad homosexuell. Samtidigt kan vi se i Figur 28 att #jagärhär valt att agera i samband med en artikel om sexuella trakasserier angående kvinnlig “butikspersonal i Nordstan”. #jagärhär har således valt att agera i samband med dessa artiklar eftersom att de anser att det finns ett behov av att bemöta hat kring artiklar kopplade till dessa ämnen.

Figur 27 - Människors läggning

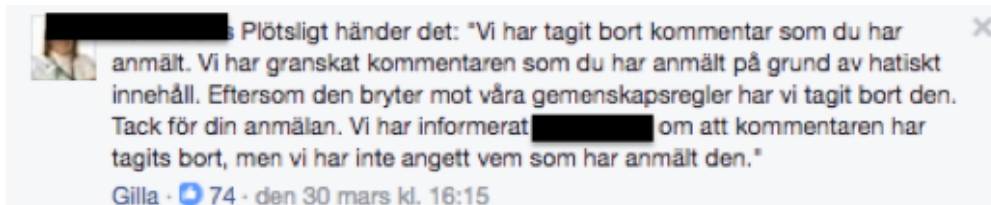

Figur 28 - Sexism

Eftersom människor och utsatta grupper numera kan kritiseras öppet på sociala medier understryker Dennert att det blir extra viktigt för #jagärhär att vara etablerade på Facebook, då deras handlingar har som syfte att göra nätklimatet mer moraliskt. Facebook är således en plats för delade åsikter och alternativa röster vilket gör att det blir betydelsefullt att plattformen hanteras på rätt sätt (Jfr. Silverstone, 2007:10-11). Vidare tar #jagärhär ansvar för strukturen på nätet då de genom agerande i kommentarsfält bidrar till ett mer moraliskt klimat (Jfr. Silverstone 2007:10-11-12).

Dennert menar att #jagärhär har valt att “vara med och pusha Facebook till större opinionsbildning” för att påverka deras hantering av hat i kommentarsfälten i form av att kommunicera med dem. Hon poängterar att de får inflytande i deras hantering, inte minst genom anmälningar av kommentarer, men inte i den utsträckning som #jagärhär önskar eftersom Facebook endast kan hantera saker temporärt. Däremot påpekar hon att även om medlemmar uppmuntrar varandra att anmäla hatiska kommentarer spelar det oftast ingen roll hur många gånger de gör det då alla anmälningar måste granskas. Genom att studera

Figur 29 kan vi tyda att det verkar höra till ovanligheterna att #jagärhårs anmälningar går igenom då medlemmarna uttrycker en förvåning när deras försök lyckats (Jfr. Silverstone, 2017:12).

Figur 29 - Lyckad anmälning

Likt vad som diskuteras i Agarwal et als. (2014:326-327) studie finns det även en problematik med att använda Facebook för #jagärhär. Vidare känner sig medlemmarna censurerade då deras försök att påverka strukturen på Facebook genom anmälningar ofta inte tas på allvar då de sällan går igenom. Dennert menar att Facebook har standardiserade internationella regler kring vad som anses vara hatfullt, vilket gör att det blir svårt att påverka deras hantering. #jagärhär agerar således för att influera Facebooks hantering av hatisk stämning i deras flöden. Silverstones (2017:12) teori om att det krävs ramar för hur civilsamhället bör utvecklas för att skapa en moralisk och etisk infrastruktur kan således kopplas till #jagärhårs försök till påverkan och inflytande i Facebooks regler och struktur. Oavsett hur mycket #jagärhär agerar för att främja ett moraliskt klimat på nätet kan det samtidigt tydas som att det verkliga genomslaget endast kan ske genom en förändring av Facebooks hantering av och syn på näthat. Det finns således ett ansvar hos Facebook för att kunna etablera en mer moralisk struktur på nätet, eftersom de har makten att avgöra vad som får kvarstå och inte i kommentarsfälten. Det räcker därför inte bara att #jagärhär agerar på egen hand eller arbetar för att influera Facebooks verksamhet, utan det krävs en förändring i Facebooks huvudsakliga hantering för att dämpa det hatiska klimatet. Ansvaret ligger således i både medieanvändarnas och mediernas händer (Silverstone 2007:22).

Dennert har insett problematiken med internetanvändare som inte kan sortera vilket innehåll som är sanningsenligt. Figur 30 belyser även den här problematiken då den illustrerar ett inlägg där en medlem understryker vikten av att vara källkritisk för resterande medlemmar i gruppen.

den 14 mars kl. 22:15 · Göteborg, Västra Götaland County

Kära vänner,

Igår var det ju Källkritikensdag.

Det har fått oss att fortsätta fundera på hur viktigt det är att börja med att rannsaka sig själv innan man kastar sig in i debatten, att vara på det klara med vad man själv tycker och var man står i frågan.

Det gäller att se detaljerna i helheten, att sätta saker och ting i perspektiv, ta djupa andetag och reflektera innan man tar sats och tar ställning. Så får man balans mellan detaljerna och helhetsperspektivet.

Det är så lätt att haka upp sig på detaljer istället för att sätta saker i olika perspektiv, att vända och vrida och reflektera över hur någon annan ser på det från sitt håll.

När vi lyckas kan vi förstå och lära av varandra och kanske till och med komma underfund med att vi inte är så olika som vi först trodde.

Med dessa rader och filmklipp önskar vi er alla en fortsatt trevlig kväll och god natt ❤️❤️

Figur 30 - Källkritik

Det finns därmed en brist på källkritik hos mediekonsumenten, eftersom man väljer att belysa andra om innebörden och varför det är viktigt. Dennert menar att bristen på källkritik leder till att människor kan bilda sig en felaktig uppfattning av det innehåll som konsumeras. Vidare tyder detta på en avsaknad av ansvar då människor väljer att dela vidare innehåll de inte har tillräcklig kunskap om. Dennert exemplifierar det här genom att berätta om en Facebookväsns beteende vilket genomsyrade rasistiska inslag. Hon menar att denne:

Delade mycket propaganda och trodde att det var sant [...] Hon trodde på allt det och hon blev rädd av det [...] Hon var verkligen så skrämmd, sen när man såg vad hon delade och när man såg den filterbubblan som hon satt fast i så fattar man ju liksom. (Dennert, intervju)

Vidare antyder hon att kvinnan blev osäker på relationer relaterade till hennes vardag, då hon blev misstänksam i närheten av människor med annat ursprung, på grund av att hon blivit influerad av vilseledande innehåll på internet. Kvinnan kan således ses som ett exempel på en individ som blivit konstruerad av sitt eget medieanvändande. Hennes medieanvändande har gjort att hon utnyttjats på grund av sin naivitet till det medieinnehåll hon mött. Å andra sidan har kvinnan som medieanvändare ett ansvar att vara källkritisk då konsekvenserna av hennes handlande, i detta fall att hon spridit vidare vilseledande innehåll, kan leda till att opinion bildas utifrån felaktiga uppgifter. Det blir således tydligt att #jagärhär får en betydande roll då de agerar som en förebild för hur människor bör agera för att handla moraliskt på internet. De främjar åsiktsfrihet, men menar att alla ska bemötas

med respekt och god ton trots delade åsikter. Det blir därför extra viktigt att lyfta de frågor som #jagärhär bedriver, då kvinnan i frågas beteende utgör ett exempel för de konsekvenser som en okunnig internetanvändare kan bidra med (Jfr. Silverstone, 2007:107-108).

Genom att studera den första kommentaren i kommentarsfältet i Figur 31 kan vi se att en medlem delat med sig av en obehaglig händelse. Samtidigt kan vi genom att studera resterande kommentarer tyda att hen får hjälp av andra medlemmar i form av tips och stöd. Gruppen blir således ett forum där medlemmar har möjlighet att internt diskutera händelser och hjälpa varandra i samband med dessa.

Figur 31 - Obehaglig händelse

Samtidigt som medlemmar hjälper varandra i internt i gruppen, menar Dennert att den verkliga insatsen sker i de offentliga kommentarsfälten i vilka #jagärhär agerar för att bemöta näthat med saklig ton. Medlemmarna gör således en hjälpande insats för de som är utsatta för hat i kommentarsfält genom ett socialt nätverkande och kan på samma gång tydas som att de uppmanar att hjälpa och stötta varandra ute på fältet i form av gillamarkeringar och stödkommentarer (se Figur 32) (Jfr. Kinnunen, Lindeman & Verkasalo, 2016:2).

den 25 februari

God kväll kära #jagärhär!
Hoppas ni alla haft en härlig dag. Kvällen är här, och vi tänkte att det kan vara dags för en gemensam aktion.
Vi går in i tre olika kommentarsfält, där fokus som alltid är att balansera upp diskussionen, stödja de sakliga inläggen, samt motverka alla former av hat, hot, rasism och sexism. Sätt ribban för diskussionen - och sätt den högt. De aktuella kommentarsfälten är; en debattartikel om Husby i Expressen, som flera har tipsat om, ett inlägg på Sverigedemokraternas sida om deras svartmålning av Sverige i Wall Street Journal och deras stöd till Donald Trump, samt en debattartikel i Nyheter24 av Myra Åhbeck Öhrman, om Sverigedemokratiska riksdagsledamöters brottslighet.
Så kör hårt, och gör det ni gör så bra. Kommentera, gilla och skriv korta stödcommentarer till kommentarer ni gillar. Allt är lika viktigt, allt gör skillnad.

Figur 32 - Kommentera, gilla och skriv korta stödcommentarer

#jagärhär står för åsiktsfrihet vilket innebär att ingen förtjänar att bli kränkt, hotad eller påhoppad oavsett åsikt. Den här policyn är utskrivet i gruppens *FAQ* (se Figur 33) och tyds vara vad medlemmarna i gruppen förhåller sig till både internt inom gruppen men främst ute på fältet.

Politik 1

JÄH är en **partipolitiskt** oberoende rörelse och vi tar alltså inte **partipolitisk** ställning. Det som förenar oss är strävan att få bort ett hatfullt debattklimat och verka för allas rätt att uttrycka sina åsikter utan att bli påhoppade, kränkta eller hotade. Självklart är vi alla **politiska** och alla är fria att uttrycka sina åsikter, vilka kan skilja sig från vänster till höger inom gruppen. Vi måste alltså inte hålla med varandra i sakfrågor, har rätt att tycka olika så länge detta uttrycks enligt JÄHs policy.

Figur 33 - FAQ

den 27 mars kl. 16:42

God eftermiddag kära medlemmar och särskilt ni med ett förnamn på A som ju är extra utmanade dagen till ära, nu kör vi en gemensam aktion. Vi tänkte köra en aktion på temat kvinnor, eftersom det 2017 fortfarande provocerar.

Feministiskt initiativs nya partiledare har fått motta mer skit än de flesta andra partiledarna tillsammans det senaste dygnet. Oavsett vad man tycker om FI politik är mängden hat inte rimlig, alls.

Vidare har sidan Godmorgon lyft en artikel om Zara Larsson som genererat kränkningar. Och sist men inte minst är det Expressens och Aftonbladets artikel om ledighet vid mens som genererat hån.
Då kör vi!

Figur 34 - Empati

Vidare blir policyn tydlig genom att studera Figur 34 ovan vilken visar ett inlägg angående bland annat Feministiskt initiativ (FI) nya partiledare. Medlemmen uttrycker att “oavsett vad man tycker om FI politik är mängden hat inte rimlig, alls”. #jagärhär hyser således empati för något utanför gruppens sociala miljö, vilket i detta fall är partiet Feministiskt initiativ, oavsett om de sympatiserar med politiken de bedriver eller inte. Om någon utsätts för hat eller hot kan det således tolkas som att #jagärhårs uppgift är att visa empati för denne genom att gå in i det aktuella kommentarsfältet och bemöta eventuella påhopp med god ton. Det här ses ha en positiv inverkan då det främjar ett moraliskt klimat på Facebook (Jfr. Lindeman & Verkasalo, 2016:2).

Genom att studera Figur 35 nedan ser vi ett inlägg som uppmuntrar till en gemensam aktion i samband med en artikel angående statsministerns besök i Iran. Det uttrycks att människor får tycka olika om statsministern och Iran, men belyser att de inte kan låta rasistiska och hatfulla kommentarer stå oemotsagda.

Den här aktionen handlar om Statsministerns pågående besök i Iran. Man får tycka vad man vill både om Statsministern och om landet Iran men vi kan inte låta rasistiska och hatfulla kommentarer om dem eller någon annan stå oemotsagda. Därför använder vi själva inga hatfulla kommentarer, inga kränkningar, påhopp eller nedlåtande kommentarer. Inga kommentarer om den andras intelligensnivå, utbildning eller liknande. Om man känner att man inte kan medverka i den här typen av aktion så vänta på nästa!

HÄR NEDANFÖR HITTAR NI AKTIONEN:
"Vi som tror på SD och Sveriges framtid" om Statsministerns besök i Iran

Figur 35 - Ta ställning mot rasism

Följaktligen uppmuntrar #jagärhär sina medlemmar att agera för att ta ställning mot rasism och hatfulla kommentarer i samband med artikeln. Vidare ses det som att medlemmar utsätter sig för en risk i form av en hotfull situation när de väljer att gå ut i kommentarsfält med hektiskt klimat. Vi kan även tyda det genom att det i inlägget poängteras att “om man känner att man inte kan medverka i den här typen av aktion så vänta på nästa!” (se Figur 35). Det är därför godtagbart att avstå från medverkandet om inte individen känner sig bekväm att utsätta sig för risken (Jfr. Kinnunen, Lindeman & Verkasalo (2016:2).

Genom att studera Figur 36 (se även Bilaga 1) kan vi i det fastnålade inlägget se att medlemmar uppmuntras att anmäla, vilket kan tydas genom att medlemmar vägleds via en länk till information om hur de ska gå tillväga.

Figur 36 - Vägledning till hur man gör en anmälan

Dennert menar att en anmälan blir en lärandesituation för medlemmen då hen får öva på att säga ifrån och motarbeta något som personen menar är omoraliskt och strider mot grundläggande rättigheter i en demokrati. Förutom Facebookanmälningar understryker Dennert vikten av att medlemmar vågar polisanmäla innehåll som anses vara hotfullt. Det är således en markering för att det inte är ett acceptabelt beteende, varken på internet eller i fysiska världen. Att anmäla ses därför som ett ställningstagande mot ett hat- och hotfullt beteende vilket visar mod eftersom medlemmen tydligt står emot något (Jfr. *ibid.*).

Dennert betonar att medlemmar får möjlighet att skapa strategier för hur de kan visa civilkurage för händelser som strider mot deras värderingar via #jagärhär. Hon menar att många tror att det handlar om att man ska agera likadant mot den som är upphovsmakare, vilket enligt henne inte behövs. Dennert uttrycker: "Man behöver inte gå i klinch med dem värsta nazisterna på internet, det räcker egentligen bara att man säger vad man tycker.". Vidare understryker Dennert att det kan vara viktigare att sätta sig på den utsattes sida och därför inte gå in i för hektiska diskussioner med gärningsmännen. Facebooks funktioner blir således ett verktyg för medlemmar att visa digitalt civilkurage genom att säga ifrån och visa att de står på de utsattas sida exempelvis genom att kommentera i den hatiska tråden eller anmäla kommentarer (se Figur 37). De visar således digitalt civilkurage via medverkande i aktioner ute i kommentarsfälten eller genom att anmäla olämpligt innehåll.

Figur 37 - Olika sätt att visa digitalt civilkurage

Dennert poängterar samtidigt att “Många vågar säga ifrån i högre utsträckning på nätet, vilket medlemmar påpekar att de övar på i gruppen och att de sen vågar de säga ifrån till en släkting eller på gatan i verkliga livet”. #jagärhårs verksamhet blir därför ett forum för människor att öva på sitt civilkurage digitalt, för att så småningom ta med sig modet ut i den fysiska världen (Jfr. Kinnunen, Lindeman & Verkasalo, 2016:2).

Då digitala medier bjuder in till större deltagande än vad traditionella medier gör, ger det också utrymme för alternativa röster och ställningstaganden. Som Dennert tidigare konstaterat är det problematiskt att Facebooks internationella regler styr hur innehåll får skapas och stanna kvar på plattformen trots att det kan anses vara kränkande mot individen och därför omoraliskt. Hon menar att debattklimatet övergår till kränkningar och diskriminering så fort sakfrågan lämnas. Facebook har därför en annan syn på vad som anses vara hatiskt och diskriminerande. Det här kan således kopplas till Agarwal et als. (2014:338) studie där både Occupy Wall Street- och Tea Party-rörelsernas medlemmar kände att Facebook inte stödde deras värderingar till fullo. Likt dessa rörelser stödjer inte Facebook #jagärhårs moraliska värderingar, eftersom de låter hatiska kommentarerna kvarstå. Detta exemplifierar kommentaren från en medlem i Figur 38 och även gällande en annan tråd i vilken Figur 39 visar och blir således ett bevis på att Facebook tillåter att hatet fortfarande kvarstår.

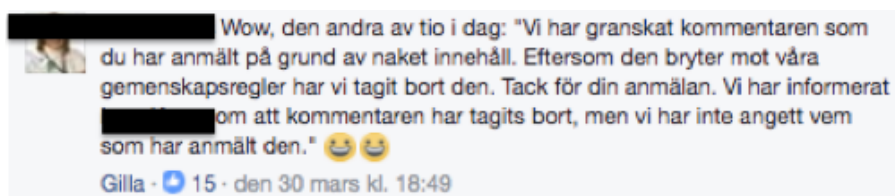

Figur 38 - Det behövs mer aktion i tråden fortfarande

Figur 39 - Denna tråd behöver fortfarande balans

Vidare blir det tydligt att #jagärhär och Facebook förhåller sig olika till moral då det är vanligt förekommande att de anmälningarna #jagärhär utför inte går igenom. Det här kan tydliggöras genom att studera Figur 40 vilken illustrerar ett inlägg där en medlem upplyser att 2 av hennes 10 anmälningar gått igenom. Följaktligen är det tydligt att det är ovanligt att det ens förekommer.

Figur 40 - 2 av 10 anmälningar har gått igenom

Dennert menar att Facebooks utveckling går i fel riktning då de anser sig vara till för "att vara en källa för familjer att hålla sig uppdaterade med sina nära". Således menar hon att de har en alldeles för naiv tro och bristfällig kontroll gällande hur deras användare tillämpar och blir påverkade av plattformen. Hon poängterar att det här kan bero på att Facebook inte har hängit med i den så kallade *filterbubblan* med dess algoritmer. Med en filterbubbla

menas något som en nätjätte skapat för att styra vad en individ ska uppleva på internet. Filterbubblan är styrd av olika algoritmer som filtrerar vilket innehåll som ska visas baserat på individens sökhistorik, vilket således gör att personen sällan möter innehåll som strider mot hans egna åsikter (Svensson, 2016). Medieanvändare möter alltså endast innehåll som bekräftar dennes syn, vilket gör att hen får en endimensionell världsbild (Jfr. Flores & James, 2012:836). I samband med detta menar Dennert att det är farligt att skilja för mycket mellan en digital och fysisk värld. Detta eftersom det är problematiskt att se digitala medier som en låtsasvärld, då den tid vi spenderar på dessa plattformar och det innehåll vi möts av formar våra liv mer än vi tror. Medieanvändaren blir således omedvetet styrd av det innehåll hen konsumerar vilket formar och konstruerar värderingar och livsvärldar. Individens moral och beteende leder därför till oförutsägbara konsekvenser i form av diskriminering och näthat eftersom att individen omedvetet styrs av hans mediekonsumtion. Det ses därför som att dessa konsekvenser, i form av ett hektiskt och hatfullt klimat på internet, är syftet till att #jagärhårs existens då de ämnar förändra och motarbeta det omoraliska beteendet som etablerats på nätet (Jfr. Flores & James, 2012:836).

Dennert påpekar att “våra lagar bedömer mycket med moral, vad är rätt och fel? Mycket botten i hur lagen ser ut, om det inte finns någon risk att man åker dit och straffas kommer saker aldrig ändra på sig när det gäller diskriminering och trakasserier på nätet.”. Det finns således ett bristande regelverk när det gäller omoraliskt beteende på internet, vilket gör att människor inte ställs till svars för deras handlingar. Eftersom det inte finns några konsekvenser för ett hatiskt agerande på nätet finns en form av acceptans för det i samhället. Vidare tolkas det som att den här acceptansen leder till ett fortsatt omoraliskt klimat. Genom att studera Figur 41 kan vi se att medlemmen uttrycker “Vi tänkte köra en aktion på temat kvinnor, eftersom det 2017 fortfarande provocerar.”.

den 27 mars kl. 16:42

God eftermiddag kära medlemmar och särskilt ni med ett förnamn på A som ju är extra utmanade dagen till ära, nu kör vi en gemensam aktion. Vi tänkte köra en aktion på temat kvinnor, eftersom det 2017 fortfarande provocerar.

Feministiskt initiativs nya partiledare har fått motta mer skit än de flesta andra partiledarna tillsammans det senaste dygnet. Oavsett vad man tycker om FI politik är mängden hat inte rimlig, alls.

Vidare har sidan Godmorgon lyft en artikel om Zara Larsson som genererat kränkningar. Och sist men inte minst är det Expressens och Aftonbladets artikel om ledighet vid mens som genererat hån. Då kör vi!

Figur 41 - Accepterat beteende

Utifrån inlägget kan det tydas som att det fortfarande finns hat riktat mot kvinnor, trots att det tidigare varit omdiskuterat. Det här kan därför ses som ett exempel på att människor förbiser kränkningar mot kvinnor på nätet, eftersom det inte verkar ha skett någon förändring gentemot hur det tidigare varit.

En annan aspekt som Dennert poängterar gällande människors beteende på internet är deras okunskap, vilken hon menar är särskilt utmärkande när det kommer till äldre människor. Hon har sett mönster i att äldre är lovliga byten för felaktigt innehåll på internet. De är vana vid att konsumera traditionella medier, vilka hon menar inte ställer samma krav när det gäller källkritik och deltagande. Deras förtroende för traditionella medier speglar sig således i deras syn på innehåll i den digitala sfären, vilket kan riskera att människor skapar sig en uppfattning och åsikt utifrån felaktigt innehåll. Det finns alltså en bristande medvetenhet gällande aktivitet och innehåll på digitala medier, vilket kan generera ett större utrymme för omoraliskt beteende på internet (Jfr. Flores & James, 2012:836-837).

7.5 Avtryck i samhället

Det är betydelsefullt att sätta våra resultat i relation till en större samhälllig kontext och vetenskap. Studien belyser hur ett individuellt initiativ utvecklats till ett aktivistiskt kollektivt agerande med hjälp av digitala mediernas funktioner. Den belyser således medborgarens möjlighet att delta i samhället med hjälp av nya teknologiska medel. Samtidigt uppmärksammar undersökningen av #jagärhär den problematik som existerar gällande näthat i samhället, eftersom det finns ett stort behov av agerande. #jagärhär's organisering och deltagande speglar således ett behov av en större förändring av strukturen på nätet då deras aktiviteter är kontinuerliga och omfattande. Eftersom samhället idag i stor mån är präglad av medier, finns det därför ett samhällligt intresse av att se till att

strukturen på dessa är mer moralisk. Följaktligen är det av vikt för välbefinnandet hos både individen och samhället i stort att ett mer moraliskt medieklimat främjas, då det är den källa vi både inhämtar information och influeras av dagligen.

#jagärhårs verksamhet och vision speglar mänskliga rättigheter då de arbetar för människors lika värde i form av att alla ska få komma till tals utan påhopp. Gruppens existens och aktivistiska handlingar visar därför att det behövs ett ramverk för att mänskliga rättigheter även ska uppfyllas på en digital arena. Vidare belyser studien att det behövs en förståelse för att beteendet online och offline bör betraktas på samma allvar. #jagärhårs verksamhet visar således ett behov av en lagmässig förändring gällande vad som ska vara tillåtet att skriva på internet och inte, samt hur det ska kunna dömas för att främja ett mer moraliskt klimat på nätet. Studien är därför relevant för det politiska etablissemanget, då den lyfter ett behov av nya eller ändrade lagar angående hat och hot som existerar på en digital arena.

8. Sammanfattning och diskussion

I det avslutande kapitlet sammanfattas studiens viktigaste utgångspunkter och resultat. Detta följs av våra individuella slutdiskussioner vilka bland annat kommer diskutera intressanta möjligheter för framtida forskning.

8.1 Sammanfattning

Med stöd av både kvalitativ forskningsintervju och digital observation har vi undersökt hur medlemmar i #jagärhär deltar och organiserar sig mot näthat och hur gruppen kan förstås som en social rörelse samt hur de arbetar för ett moraliskt debattklimat. Analys och resultat har genomförts med hjälp av teorier om deltagande, medierad mobilisering, kollektivt agerande, sociala rörelser, aktivism och moral. Vi har kommit fram till att medlemmar i #jagärhär deltar i arbetet mot näthat genom att göra ett aktivt ställningstagande emot det i form av ett medlemskap i gruppen. De visar också deltagande genom att bidra med kommentarer och gilla-markeringar i samband med gruppens *Gemensamma aktioner*, samt genom egna initiativ i antingen gruppens informationsflöde eller i *Dagens öppna tråd* (Jfr. Gauntlett, 2011:96, 108). Medlemmarna i #jagärhär organiserar sitt arbete genom *Dagens öppna tråd* och mobiliserar sig sedan i vad Shirky (2008:53) menar är ett kollektivt agerande i form av *Gemensamma aktioner* vilka har ett syfte att förändra ett hatiskt klimat. I linje med vad Lievrouw (2011:156) menar är medierad mobilisering, tillämpar medlemmar hashtaggen #jagärhär ute i kommentarsfälten för att finna varandra och ge support, samt för att sprida budskap och rekrytera nya medlemmar.

Gruppen ses som en social rörelse då de är ett socialt nätverk som kollektivt agerar med en gemensam vision om att motarbeta ett hatiskt klimat på nätet (Jfr. Lievrouw, 2011:52) (Jfr. Diani & Della Porta, 2006:20). De utför således aktivistiska handlingar då deras agerande i form av gilla-markeringar, kommentarer och anmälningar ute i kommentarsfälten har ett syfte att åstadkomma förändring i form av ett mer moraliskt debattklimat. #jagärhärns aktivitet kan samtidigt ses vad Svensson et al. (2015:145) menar är aktivism då de bedriver en politisk fråga utanför den politiska agendan. Vidare främjar #jagärhär ett moraliskt debattklimat genom att visa vad Kinnunen, Lindeman & Verkasalo (2016:2) menar är civillkurage i form av att utsätta sig för en risk för hot genom att ställa sig på den utsattes sida i det hatiska kommentarsfältet. Det centrala är inte att sympatisera med den utsattes åsikt, utan snarare att ta ställning mot hatet genom att sakligt kommentera eller anmäla omoraliskt innehåll. Oavsett vad #jagärhär gör för att främja ett moraliskt debattklimat, kan vi däremot se att det krävs en förändring på en samhällslig nivå vilket kan

ifrågasätta gruppens faktiska genomslagskraft. Hur mycket de än kämpar i kommentarsfälten, kommer de att göra det i motvind då inte hatet kan ställas till svars på grund av bristfälliga lagar på en digital arena.

8.2 Slutdiskussioner

Här nedan kommer samtliga slutdiskussioner och förslag på framtida forskning att presenteras.

8.2.1 Slutdiskussion Ellen Adolfsson

Vi lever i en värld allt mer präglad av medier vilka är betydelsefulla för människors kommunikation. Som tidigare berört i sammanfattningen kunde vi via intervju och digital observation få svar på att medlemmar *deltar* i kampen gentemot näthat genom ett ställningstagande i form av medlemskap i #jagärhär. *Dagens öppna tråd* och *Gemensam aktion* bidrog med att medlemmar kunde *organisera* och *mobilisera* sig för att åstadkomma det Shirky (2008:53) menar är ett *kollektivt agerande* i kampen mot det hatiska debattklimatet. Medlemmar kunde via gruppens hashtag åstadkomma det Lievrouw (2011:156) kallar för *medierad mobilisering* för att hitta varandra på fältet. Vidare ses #jagärhär som en *social rörelse* då människor med gemensam vision kollektivt agerar i en samhällsfråga. Via detta utför gruppen *aktivistiska handlingar* som att anmäla innehåll som är hatiska. Då #jagärhär driver en politisk fråga utanför politiska agendan, blir de således aktivistiska (Svensson et al., 2015:145). Genom att medlemmar agerar i #jagärhårs aktioner, visar det civillikage (Kinnunen, Lindeman & Verkasalo, 2016:2) då de riskerar utsätta sig för en personlig risk i kampen om ett bättre moraliskt debattklimat på en digital arena. Samtliga frågeställningar har besvarats och studien har uppnått sitt syfte, men resultaten vi fått kan givetvis problematiseras utifrån olika perspektiv.

Studien visade att deltagandet hade olika grader av ansträngning, allt ifrån att bli medlem till att bidra med kommentarer, gilla-markeringar och anmälningar. Däremot visade studien att det var långt ifrån alla medlemmar som bidrog med någon aktivitet. Studien, likt Gauntlett (2011:96, 108), såg inte det som något negativt då varje ansträngning är med och bidrar i någon mån till ett deltagande, vilket i detta fall är att näthatet möter motstånd. Trots att medlemskapet blir ett ställningstagande för medlemmar i den politiska frågan, är det intressant att fundera över markeringens innebörd på en större samhällelig nivå. Det är värt att problematisera om tillgängligheten av digitala medier gör att människor blir aktiva deltagare i samhällsfrågor. Jag menar ihop med van Dijck (2009:44) att denna typ av aktivitet kan ses som ett passivt deltagande då vårt resultat ger en förskönande bild av vad

människors deltagande egentligen innebär. Det kan således reflekteras över om ett ökat antal medlemmar faktiskt bidrar med något större i samhället om det inte skapas en större ansträngning av majoriteten av gruppen, både online som offline. Jag vill mena att problematiken kan grunda sig i vart de aktivistiska handlingarna utövas, det vill säga endast online. Precis som Hinton & Hjorth (2013:72) menar är det enkelt för sociala rörelser att flytta ut sin onlineverksamhet verksamhet offline vilket Svensson et al. (2015:156) menar är fördelaktigt. Studien belyste att #jagärhär startat en ideell förening utanför Facebook, vilket jag menar är i rätt riktning. Vidare anser jag att fysisk synlighet av både grupp och handlingar bidrar till ökad medvetenhet och opinionsbildning. Även om gruppens aktioner är onlinebaserade, är det av vikt att människor vågar visa mer civillkurage även i en fysisk sfär.

Studien har delvis baserats på information från skaparen av gruppen vilken har en annan insyn än vad övriga medlemmar har vilket gav en generaliserande bild. Samtidigt är det vitalt att ta hänsyn till förförståelsen vi hade innan studien av gruppen, vilket kan inverkat i sättet resultaten tolkats på då vi visste att de var uppskattade. För att ge ytterligare perspektiv på medlemmars deltagande i #jagärhär, kunde intervjuer gjorts med övriga medlemmar för att få perspektiv på deras syn av deltagandet i kampen för ett bättre moraliskt debattklimat. I linje med detta anser jag att medlemsantalet, som konstant ökar, visar på en ambition hos vanliga individer att vilja delta och förändra ihop med likasinnade via digitala verktyg. Precis som Olsson (2009:81) menar så möjliggör internet att människor, likt medlemmarna i #jagärhär, kan samlas med gemensamma åsikter för att bilda opinion i en fråga genom en egen verksamhet. Jag menar därför att ju fler medlemmar #jagärhär har, desto större opinion har gruppen att kunna påverka i samhället, det vill säga att siffermässigt visar människor ett politiskt ställningstagande som tar plats i offentligheten. Således är det betydelsefullt att opinion bildas men också visas, både digitalt som fysiskt. Detta för att behovet ska tas på allvar och lyftas genom aktivistiska handlingar, för att påverka lagstiftning mot människors omoraliska beteende på exempelvis Facebook. Jag vill mena att denna typ av deltagarkultur, är positiv då den främjar människors rätt till ställningstagande och åsiktsfrihet, oavsett aktivitet (Jfr. Jenkins, 2012:287-291). Vidare blir detta tydligt när #jagärhär har blivit premierade genom att vinna 2016 års Rättvispris (Rättviseförmedlingen, 2016-12-22), vilket bekräftar att initiativet och dess medlemmar har en betydelsefull roll i samhället.

#jagärhär arbetar för att främja ett moraliskt debattklimat genom att visa civillkurage, men vilket bromsas av Facebooks internationella regler då synen på vad som är moraliskt

rätt och fel skiljer sig. De anmälningar som #jagärhär genomför är en markering att innehåll de mött i kommentarsfält innefattar omoraliskt beteende. Men markeringen möts av Facebooks markering, i form av att inte alltid agera på anmälningar som innefattar hat, vilket vi menar blir ett tecken på att de inte står för samma värderingar gällande moral som #jagärhär. Det är tydligt att det inte är problemfritt att driva en social rörelse som verkar för ett moraliskt debattklimat. Detta genom att plattformen den drivs på styrs av andra värderingar vilket visar på en komplexitet gällande hur gränsdragningar ska göras. Det är tydligt att nackdelar finns för rörelsers aktiviteter i utnyttjandet av en digital plattform som har eget system. Detta blir således något som är vitalt för framtida sociala rörelser att ha i beaktning.

Det är givande att se hur moral värderas olika mellan sociala rörelser och väletablerade sociala plattformar och är därför av betydelse att vår studie lyfter fram komplexiteten. Agarwal et al. (2016:338) lyfte även denna problematik med att sociala rörelser ansåg att Facebook inte stödde deras värderingar, vilket stärker vårt resultat. Det var således tacksamt att med stöd från tidigare forskning kunna belysa komplexiteten som sociala rörelser möter när de valt att etablera sig på digitala plattformar. Även Jordans (2017-03-14) har poängterat att Facebook och andra sociala medier riskerar dryga böter då plattformarna tillåter det innehåll som #jagärhär vill motarbeta, vilket återigen stärker vårt resultat. Vidare framlägger Jordans (ibid.) att Tyskland menar lagstifta den typen av brott, för att markera allvaret, som Facebook tillåter vilket studien visar är i tid för Sverige att följa.

Med utgångspunkt från ovan, är det förstaeligt att bättre lagstiftning behövs för brott online och då det är farligt att skilja för mycket på den digitala och fysiska världen. Däremot är det förstaeligt att det är komplext att döma och lagstifta utifrån handlingar som skett digitalt, framförallt när det är svårt att bevisa den riktiga identiteten kopplade till användarkontona. Samtidigt kan det också beaktas att en snabbt föränderlig medievärld, med ständigt nya plattformar också bidrar med nya former av hat. Det blir således svårt att döma med en lagstiftning som inte har samma utveckling. Men främst för att mediekonsumenter verkar anse att internet berättigar ett visst beteende, eftersom okunskapen om handlingar som görs digitalt skulle ha mer acceptans än i verkligheten. Det behövs således att enskilda individer kollektivt engagerar sig som i #jagärhär och bildar större opinion, för att kunna påverka det politiska etablissemanget för att nuvarande bristfälliga lagar skärps och ställer människors beteende till svars men också för att påverka Facebooks regler.

Det arbete som #jagärhär gör, visar att kollektiv *nätkärlek* trots allt är viktigast och jag hoppas att det här kan inspirera till nya liknande initiativ på internet, men i den bästa av alla världar skulle #jagärhårs initiativ inte ens behöva existera.

För framtida forskning

Då #jagärhär ses som en samhällsaktör på nationell nivå, skulle det sedermera vara intressant att få djupare insikt i ett mer globalt perspektiv genom att studera tillvägagångssätt av liknande aktörer i andra länder. Med hjälp av detta hade det på ett faktabaserat sätt kunnat ge förslag på hur näthat kan motarbetas genom globala organisationer, där partnerskap mellan nationella aktivistgrupper främjas. Det hade även varit av intresse om forskning gjordes på hur sociala medier överlag styrs av filterbubblor och dess algoritmer och hur det påverkar användarna.

8.2.2 Slutdiskussion Felicia Dahlman

Utifrån en kvalitativ forskningsintervju med skaparen av #jagärhär och en digital observation av gruppens informationsflöde har vi fått en insikt i #jagärhårs verksamhet och hur gruppens medlemmar agerar för att främja ett moraliskt debattklimat på internet. Vi har kommit fram till att medlemmar främst deltar i arbetet mot näthat genom medlemskap i gruppen, vilket i sig är ett politiskt ställningstagande. Medlemmar använder sig av medierad mobilisering genom att tillämpa hashtaggen #jagärhär för att organisera sig i kommentarsfälten för att tillsammans bemöta hatet med god och saklig ton (Jfr. Lievrouw, 2011:150). Hashtaggen utgör således ett verktyg för medlemmar att navigera till varandra för att sedan kunna stötta andras insatser med gilla-markeringar och stödcommentarer. #jagärhär kan ses som en social rörelse som utför aktivistiska handlingar då de utgör ett informellt nätverk. Vidare agerar de kollektivt ute i kommentarsfält för att motarbeta ett hatiskt debattklimat utanför den politiska agendan (Jfr. Diani & Della Porta, 2006:20) (Jfr. Svensson et al., 2015:145). De visar civilkurage eftersom de tar ställning mot hatet genom att kommentera samt i form av att anmäla hotfullt innehåll (Jfr. Kinnunen, Lindeman & Verkasalo, 2016:2). #jagärhär som social rörelse visar således ett digitalt civilkurage i syfte att göra debattklimatet mer moraliskt. Våra resultat kan därför liknas med vad Joia (2016:431) antyder angående *20 Cents Movements* insatser i Brasilien. I linje med 20 Cents Movement kan #jagärhär liknas med en grupp digitalt involverade medborgare, vilka i detta fall åstadkommer ett moraliskt uppsving gällande debattklimatet i samhället utifrån aktiviteter på Facebook.

Det är av vikt att poängtera att resultaten hade kunnat se annorlunda ut om vi hade intervjuat övriga medlemmar i gruppen och därmed fått en mer nyanserad bild av verksamheten. Studien är som tidigare nämnt delvis baserad på en intervju med skaparen av gruppen vilket kan ha påverkat resultaten eftersom det ligger till hennes fördel att måla upp en idealisk bild av #jagärhär. Det kan därför ses som att våra resultat speglar en förskönande bild av gruppens aktivistiska handlingar. Vi har även använt oss av en digital observation vilken är en metod som jag anser har otydliga riktlinjer. Vidare kan det här ha påverkat våra resultat då vi som forskare i stor mån format vårt egna tillvägagångssätt utan något faktiskt att förhålla oss till. Vår förförståelse av #jagärhär kan även ha påverkat vår observation av deras aktiviteter, då vi har haft en vilja att tro att deras insatser gör skillnad. Å andra sidan har det varit fördelaktigt att kombinera de två forskningsmetoderna då vi har fått en inblick i verksamheten från två olika perspektiv. Vi har tagit del av vital information från #jagärhårs grundare samtidigt som vi har kompletterat detta med vår egen observation av medlemmarnas agerande i gruppen. Slutligen har det varit fördelaktigt att vi som forskare varit en del av det som studerats i form av medlemskap i gruppen vilket gjorde att vi kunde vara direkt närvarande i samband med gruppens aktiviteter.

Trots att #jagärhårs medlemmar gör insatser för att förbättra vårt samhälle anser jag att det är viktigt att sätta deras handlingar i perspektiv. Eftersom den största andelen av medlemmar i gruppen endast deltar i bedrivandet av frågan i form av medlemskap speglar det således vad van Dijck (2009:44) menar är ett passivt deltagande. Vidare agerar de som anses vara aktiva medlemmar endast genom några enkla knapptryck i form av kommentarer och gilla-markeringar. Deras aktivistiska handlingar kan därför kopplas till vad Cabrera, Matias & Montaya (2017:4) kallar *slacktivism*. Begreppet syftar till aktivism utförd på internet vilken är politiskt ineffektiv och där de aktivistiska handlingarna inte kräver någon stor ansträngning från individen. #jagärhårs medlemmar kämpar för att få utrymme bland tusentals andra i ett kontinuerligt flöde på Facebook. Vidare går deras anmälningar sällan igenom, då Facebook utgår från standardiserade regler vilka inte stämmer överens med #jagärhårs värderingar. Deras handlingar kan således ses som ineffektiva, vilket gör att det finns belägg för att ifrågasätta deras verkliga genomslagskraft i samhället. Å andra sidan agerar de på en digital plattform vilket är den plats som de vill främja ett mer moraliskt klimat på, deras aktiviteter blir därför lämpliga och betydelsefulla. Vidare utgör gruppen en plats för individen att öva upp sitt civilkurage på, vilket kan leda till att beteendet flyttas ut i fysiska livet. Följaktligen uppmärksammar gruppens existens och aktiviteter problemet med näthat vilket kan resultera i förändring på en mer

övergripande samhällsnivå. Deras agerande har fått uppskattning i form av publicitet i medier men även genom att de mottagit flera priser för deras insatser, bland annat Årets samhällsaktör 2016 (Gullers, 2017-01-27). Deras agerande måste därför ha fått genomslagskraft eftersom Sveriges befolkning hyllar deras framgångar i form av att premiера dem.

Personligen utgör sociala medier en stor del av vardagen. Det är via dessa plattformar jag tar del av inspiration, inhämtar information och kommunicerar med närstående. Eftersom vi dagligen möts av ett ständigt informationsflöde präglas vi av innehållet vi möter, medvetet som omedvetet. Som nämnt i tidigare kapitel har vi som forskare tagit del av och uppmärksammat näthat eftersom det är så vanligt förekommande på sociala medier. Jag anser därför att det är en fara att tillåta ett hatfullt och hotfullt beteende på digitala medier, framför allt då den nya generationen växer upp med dessa och därför redan från en ung ålder blir formade av beteendet. Det kan resultera i att barn växer upp med en felaktig bild av utsatta grupper i samhället då det är de som får utstå mest hat i kommentarsfälten enligt vår undersökning. Det krävs därför mer än #jagärhårs aktiviteter för att förhindra att detta sker. Människor som är ansvariga för det hatiska beteendet måste ställas till svars. Som tidigare diskuterats i sammanfattningen, krävs det således att åtgärder tas vid på en statlig nivå i form av förbättrad och utvecklad lagstiftning gällande vad som är omoraliskt att publicera på internet för att nå en verklig förändring.

Studien visar att det finns ett bristande regelverk vilket jag anser bottnar i en otillräcklig kunskap hos det politiska etablissemanget. Endast det faktum att #jagärhär existerar visar på att makthavare och regelverk inte har hängt med i den teknologiska utvecklingen och därför inte har en kunskap om dess eventuella konsekvenser. Det finns således en avsaknad av de frågor som #jagärhär lyfter på den politiska agendan. Samtidigt finns det en problematik med att utforma lagar och regler anpassade till en digital arena då denne är i ständig utveckling. Vidare är moral en värderingsfråga, vilket vi inte minst fått insikt i gällande #jagärhårs och Facebooks olika syn på hat i kommentarsfälten. Det blir således svårt att utforma lagar för att tillfredsställa olika syner på vad som ska dömas för att vara omoraliskt. Trots existerande lagar och regler kan människor samtidigt med hjälp av teknologin vara anonyma och därför inte behöva stå till svars för deras handlingar. Följaktligen finns det ett behov av en ökad kunskap på både statlig nivå och hos medieanvändare för att åstadkomma ett mer moraliskt klimat på nätet. Det är viktigt att medieanvändare har kunskap om vad som är moraliskt rätt och inte att dela med sig av på internet. Samtidigt behövs det lagar och riktlinjer för att individen ska ha något att förhålla

sig till. Slutligen anser jag att #jagärhärns vision bör ses som en inspiration för framtida lagar och regler gällande internet: att alla ska ha rätt att uttrycka sina åsikter utan att bli påhoppade, kränkta eller hotade (#jagärhär, FAQ, 2016).

För framtida forskning

Utifrån den här studien kan det tydas som att det finns ett behov av forskning gällande hur hat-och hotfullt beteende ska dömas på internet. Det hade således varit intressant att forska vidare kring hur brott på internet ska bestraffas för att främja en moralisk dialog på digitala plattformar. Kopplat till vårt studieobjekt #jagärhär hade det varit givande att ta del av övriga medlemmars åsikter och tankar om verksamheten. Eftersom #jagärhär nyligen etablerat sig som en ideell förening utanför Facebooks ramar hade det varit spännande att i framtiden studera hur gruppen utvecklat sina digitala aktiviteter och studera om dessa förflyttats ut i det verkliga livet.

9. Referenser

- Adler, Patricia A. & Adler, Peter (1998). *Observational Techniques i Collecting and Interpreting Qualitative Materials* av Denzin, Norman K & Lincoln, Yvonna S. Sage Publications: London. E-bok.
- Agarwal, Sheetal D., Barthel, Michael L., Rost, Caterina., Borning, Alan., Bennett, W. Lance & Johnson, Courtney N. (2014). *Grassroots organizing in the digital age: considering values and technology in Tea Party and Occupy Wall Street*. Information, Communication & Society, 17:3, 326-341, DOI: 10.1080/1369118X.2013.873068. (Hämtad: 2017-03-21).
- Baym, Nancy K. (2015). *Personal connections in the digital age*. 2. ed. Cambridge: Polity
- Benkler, Yochai (2006). *The wealth of networks: How social production transforms markets and freedom*. New Haven, CT: Yale. University Press. (Hämtad: 2017-03-14).
- Bergström, Göran & Boréus, Kristina (2000). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig textanalys*. Lund: Studentlitteratur.
- Bimber, Bruce (2017). *Three Prompts for Collective Action in the Context of Digital Media, Political Communication*, 34:1, 6-20, DOI: 10.1080/10584609.2016.1223772 (Hämtad: 2017-03-07).
- Buskvist, Ulf (2009). *Interaktivitet i Berglez, Peter & Olausson, Ulrika (red.), Mediesambället: centrala begrepp*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Cabrera, Nolan L., Matias, Cheryl E & Montoya, Roberto (2017). *Activism or slacktivism? The potential and pitfalls of social media in contemporary student activism*. Journal of Diversity in Higher Education, doi:http://dx.doi.org/10.1037/dhe0000061
- Della Porta, Donatella & Diani, Mario (2006). *Social movements: an introduction*. 2. ed. Malden, MA.: Blackwell.
- Dennert, Mina (2017). *Telefonintervju med Mina Dennert, skaparen av #jagärhär den 15:e mars*. Malmö Höskola. Malmö.
- Edfeldt, Lizette., Muntau, Michelle & Sarnecki, Simon (2016). *Åhléns tar bort luciabilden efter hatet*, SVT inrikesnyheter, 6:e december. <http://www.svt.se/nyheter/inrikes/ahlenst-tar-bort-luciabilden-efter-hatet> (Hämtad: 2017-03-16).
- Ekström, Mats (2000). *Etnografiska observationer i: Ekström, Mats & Larsson, Larsåke, Metoder i kommunikationsvetenskap* (red.). Lund: Studentlitteratur.
- Ekström, Mats & Larsson, Larsåke (2010). *Inledning i Metoder i kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.
- Falkirk, John (2016). *Facebookgruppen #jagärhär ska motverka hat på nätet*, Dagens Nyheter, 5: december. <http://www.dn.se/nyheter/sverige/facebookgruppen-jagarhar-ska-motverka-hat-pa-natet/> (Hämtad: 2017-03-14).
- Fangen, Katrine (2005). *Deltagande observation*. 1. uppl. Malmö: Liber ekonomi.
- FAQ, #jagärhär (2017). *Facts and Questions #jagärhär*, Google Docs. https://docs.google.com/document/d/1pZRhHrNSVdF_bC7Zf2kDKTDDTtVQT_BqaPRvliZ7AwQZs/edit#heading=h.wifkl68ycj6g (Hämtad: 2017-03-14).
- Flores, Andrea & James, Carrie (2012). *Morality and ethics behind the screen: Young people's perspectives on digital life*. New media & society 15(6) 834–852 <http://journals.sagepub.com.proxy.mah.se/doi/pdf/10.1177/1461444812462842> (Hämtad: 2017-03-21).

- Gauntlett, David (2011). *Making is connecting: the social meaning of creativity, from DIY and knitting to YouTube and Web 2.0*. Cambridge: Polity.
- Gullers (2017). *Facebookgrupp vinner årets samhällsaktör 2016*, publicerad 2017-01-27. <http://www.gullers.se/aktuellt/facebookgrupp-ar-arets-samhallsaktor-2016/> (Hämtad 2017-04-22).
- Halvorsen, Knut (1992). *Sambällsvetenskaplig metod*. Studentlitteratur: Lund.
- Hinton, Sam & Hjorth, Larissa (2013). *Understanding Social Media*. London: SAGE Publications Ltd. E-bok.
- Jenkins, Henry (2006). *Convergence culture: where old and new media collide*. New York: New York University Press.
- Jenkins, Henry (2012). *Konvergenskulturen: där gamla och nya medier kolliderar*. 2. uppl. Göteborg: Daidalos.
- Joia, Luiz Antonio (2016) *Social Media and the "20 Cents Movement" in Brazil: What Lessons Can Be Learnt from This?*. *Information Technology for Development*, 22:3, 422-435, DOI: 10.1080/02681102.2015.1027882 (Hämtad: 2017-03-17).
- Jordans, Frank (2017). *German official wants \$53M fines for social media hate posts*, publicerad 2017-03-14. <http://bigstory.ap.org/article/be9d9cef4163473792de60651268ab81/german-official-wants-53m-fines-social-media-hate-posts> (Hämtad: 2017-04-22)
- Jörnmark, Dennis (2016). *Mina skapade en Facebookgrupp - för att stoppa hat*, Svenska hjältar, Aftonbladet 23:e november. <http://www.aftonbladet.se/svenskahjaltar/article23967515.ab> (Hämtad: 2017-03-01).
- Kinnunen, Suna P., Lindeman, Marjaana & Verkasalo, Markku. (2016). *Help-giving and moral courage on the Internet. Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 10(4), article 6. doi: 10.5817/CP2016-4-6 (Hämtad: 2017-03-22).
- Kvale, Steinar (1997). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.
- Kvale, Steinar & Brinkmann, Svend (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 3. [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Larsson, Larsåke (red.) (2000). *Intervjuer i: Ekström, Mats & Larsson, Larsåke, Metoder i kommunikationsvetenskap* (red.). Lund: Studentlitteratur.
- Lievrouw, Leah A. (2011). *Alternative and activist new media*. Cambridge: Polity.
- Lilleker, Darren G. & Koc-Michalska, Karolina (2017). *Digital Politics: Mobilization, Engagement, and Participation*. *Political Communication*, 34:1, 1-5, DOI: 10.1080/10584609.2016.1243178 (Hämtad: 2017-03-22).
- Milan, Stefania (2015). *From social movements to cloud protesting: the evolution of collective identity*. *Information, Communication & Society*, 18:8, 887-900, DOI: 10.1080/1369118X.2015.1043135 (Hämtad: 2017-03-22).
- Neumayer, Christina & Svensson, Jakob (2016). *Activism and radical politics in the digital age: Towards a typology*. *Convergence: The International Journal of Research into New Media Technologies*, 22(2), pp.131-146 (Hämtad: 2017-03-21).
- Nyberg, Annakarin & Wiberg, Mikael (2015). *Sociala medier - ett nät av härskartekniker?* Human IT. <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:umu:diva-102407> (Hämtad: 2017-03-14).

- Olsson, Tobias (2009). *Offentlighet* i Berglez, P. & Olausson, U. (red.) *Mediesambället. Centrala begrepp*. Lund: Studentlitteratur.
- Patel, Runa & Davidson, Bo (1994). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Pink, Sarah., Horst, Heather., Postill, John., Hjorth, Larissa., Lewis, Tania & Tacchi, Jo. (2016). *Digital ethnography: principles and practice*. 1st edition. London: SAGE.
- Polisen (2017). *Lagar och regler - Näthat*. <https://polisen.se/Lagar-och-regler/Om-olika-brott/It-relaterade-brott/Nathat/> (Hämtad: 2017-03-03).
- Ring, Magnus (2007). *Social rörelse - begreppsbyggnaden kring ett mångtydigt fenomen*. Lund: Department of Sociology, Lund University.
- Rättviseförmedlingen (2016). *2016 års vinnare av Rättvisepriset är #jagärhär*. <https://rattviseformedlingen.se/2016-ars-vinnare-av-rattvisepriset-ar-jagarhar/> (Hämtad: 2017-04-22).
- Shirky, Clay (2008). *Here comes everybody: the power of organizing without organizations*. New York: Penguin Press.
- Silverstone, Roger (2007). *Media and morality: on the rise of the mediapolis*. Cambridge: Polity press. E-bok.
- Svensson, Jakob., Neumayer, Christina., Banfield-Mumb, Alexander. & Schossböck, Judith. (2015). *Identity Negotiation in Activist Participation*. *Communication, Culture & Critique*, 8(1), pp.144-162. (Hämtad: 2017-03-22).
- Svensson, Anders (2016). *Veckans nyord: filterbubbla*, *Språktidningen*. <http://spraktidningen.se/blogg/veckans-nyord-filterbubbla> (Hämtad: 2017-04-14)
- Tambini, Damien (1999). *New Media and Democracy: The civic networking movement*. *New Media & Society* 1(3) 305-29. (Hämtad: 2017-04-01).
- Trost, Jan (2012). *Enkätboken. 4.*, uppdaterade och utök. uppl. Lund: Studentlitteratur.
- van Dijck, José (2009). *Users Like You? Theorizing Agency in User-Generated Content*. <http://mcs.sagepub.com/content/31/1/41.full.pdf> (Hämtad: 2017-03-17).
- Vetenskapsrådet (2017). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf> (Hämtad: 2017-03-31)
- #jagärhär (2016). *Fastnålat inlägg* av Mina Dennert, 28:e maj. Facebook.
- #jagärhär (2017). *Antal medlemmar i #jagärhär*, 29:e mars. Facebook.

Bilaga 1

Fastnålat inlägg i #jagärhär

Mina Dennert
den 28 maj 2016

Varmt välkommen till gruppen!

#jagärhär är här är en grupp för aktion. All aktivitet händer i kommentarsfälten som vi länkar till. Det är där vi gör skillnad.

Så här kommer du igång:

Scrolla ner bland inläggen här i gruppen och klicka dig vidare till sidorna det länkas till.

I kommentarsfältet på sidan du kommer till kan du:

- Skriva en egen kommentar och avsluta den med #jagärhär
- Gilla kommentarerna där det också står #jagärhär
- Anmäla hatet

(tänk på att andra också kan tagga #jagärhär så läs gärna inläggen innan du gillar, men kom ihåg, vi är fler än 50 000 som använder taggen rätt!)

Idén bygger på att vi är många och att alla gör lite. Om du inte själv vill kommentera, så gilla gruppens inlägg! Eller anmäl hatet.

Följ den här länken för instruktioner om hur man anmäler:

<http://bit.ly/2nl3LAU>

Så här startar du en aktion:

Om du ser hat när du surfar på nätet så har vi varje dag en ÖPPEN aktions-tråd där medlemmar kan dela aktioner med gruppen.

Här kan du läsa mer om vilka aktioner som är #jagärhär-aktioner:

<http://bit.ly/2nl3LAU>

Du kan även tipsa admin genom att göra ett inlägg på gruppens vägg.

Vi har bara en regel: Inga personliga påhopp eller nedlåtande kommentarer, ingen rasism, sexism, homofobi, funkofobi osv. Man kan säga att någonting är dåligt eller värdelöst. Men man kan inte säga att NÅGON är dålig, ful, ointelligent eller andra variationer på dessa teman. Vi anmärker inte heller på andras sätt att uttrycka sig, HUR de skriver, utan vi håller oss till sakfrågorna. Detta gäller även inne i gruppen.

För att föregå med gott exempel, så att alla ska kunna känna sig trygga här har vi alltid minst en moderator i gruppen. Vi stänger även alla trådar över natten.

Vi sysslar inte med partipolitik och vi är inte en diskussionsgrupp. Debatten sker ute i kommentarsfälten vi länkar till.

Vi har även samlat artiklar som rör våra aktioner här: <http://bit.ly/2nf9HP7>

Läs gärna mer om gruppen i beskrivningen. Och om ni har frågor eller behöver hjälp med något i gruppen skriv din fråga som en kommentar till detta inlägget eller skriv bara din fråga som ett inlägg till gruppen så hamnar det hos dagens admin. Vi har svarat på de vanligaste frågorna här:

<http://bit.ly/2nl3LAU>

Vi är intresserade av dina tankar om hur vi kan bli bättre. Eftersom vi gör det här på vår fritid så kan vi tyvärr inte svara, men vi kommer att läsa. Så dela gärna med dig av dina tankar i det här formuläret: <http://bit.ly/2glKhZO>

Bilaga 2

Gruppbeskrivning

BESKRIVNING

Tänker du vad du borde säga eller vad du önskar att andra sa när du läser kommentarsfälten på nätet? Skulle du våga dela din åsikt oftare om du visste att det fanns andra i samma tråd som stöttade dig? Går du redan in och stör dem som sprider hat på nätet och önskar att du hade stöd från fler som sa ifrån?

#jagärhär är ett stöd till dem som aktivt vill gå in och bryta och störa dem som sprider hat. Vi säger vad vi själva tycker och tänker, vi kommer inte alltid att vara överens i sakfrågor, men vi står enade för öppenhet, respekt och det goda samtalet.

#jagärhär handlar inte om att få andra att ändra sin åsikt. Det handlar om att våga och orka säga sin egen. Att visa att jag är här, och kanske är det någon annan därute som får kraft och hopp av min närvaro.

När modet sviktar eller orken att gå in i ett samtal saknas, hjälper vi varandra att vässa argumenten med kalla fakta. Men vi behöver inte alltid tänka ut något smart att säga, det viktiga är att vi tar plats och finns där i flödet. Är närvarande.

Det kanske är självklart men bör ändå sägas; när vi kommenterar är det av yttersta vikt att vi inte själva sprider fördomar, hat, skvaller, rykten eller nedlåtande kommentarer.

Tagga gärna dina inlägg och kommentarer med #jagärhär. Det markerar att vi varit där, och är även ett sätt för oss att hitta varandra och varandras inlägg.

Du kan själv ansöka om medlemskap eller bli tillagd av en vän.

Om du har en tydlig, trovärdig offentlig profil och en historik på Facebook utan hatiska, rasistiska och sexistiska uttalanden eller sympatier blir du insläppt. När du blivit medlem; Läs i det fastnålade inlägget om hur du kommer igång!
Vi ses i gruppen!

Bilaga 3

Samtliga skärmdumpar från #jagärhär på Facebook

 den 28 mars kl. 08:32 · Göteborg, Västra Götaland County

DAGENS ÖPPNA TRÅD(tisdagen den 28 mars) - VAR BEHÖVER DU HJÄLP?

I den här tråden är som vanligt alla välkomna att lägga in länkar till kommentarsfält där #jagärhär behövs.

Figur 1 - Dagens öppna tråd - var behöver du hjälp?

Figur 2 Dagens öppna tråd - hjälp och stötta varandra!

Figur 3 - Eget inlägg i gruppen

#ärdudär?

den 28 mars kl. 12:56

Vänner!

Det är dags för en gemensam aktion. Svenska Dagbladet publicerar en artikel där en psykolog beskriver hur den nya migrationspolitiken bidrar till att människor far illa. Man kan ha olika åsikter i sakfrågan, men i kommentarsfältet flödar sarkasm, hat och hets. Debatten i tråden behöver nyanseras, berikas med sakliga inlägg och fler perspektiv. Vi ägnar oss inte åt personliga påhopp, förolämpningar eller andra osakliga, aggressiva inlägg.

Do your magic ❤️!... [Visa mer](#)

SvD Svenska Dagbladet - SvD

den 27 mars kl. 21:37

 Gilla sidan

DEBATT. Migrationspolitiken måste ändras så att bemötandet av barn på flykt kan leva upp till det rykte som Sverige har som förebild för barns rätt till skydd. skriver psykologen Annicka Lång.

Figur 4 – Migrationspolitik

den 20 mars kl. 17:12

Dags för gemensam aktion!

Tidigare vänsterledaren Lars Ohly har i en intervju på Sveriges Radio reflekterat över svårigheten att få nytt jobb efter den politiska karriären. Denna intervju har nu blivit till två tillspetsade artiklar. En på Dagens Industri och en på Omni. Och hatet och hånen låter dessvärre inte vänta på sig. Kom ihåg att det är hatet i kommentarsfälten vi bekämpar. Vi håller god ton och är sakliga i våra argument!

Länk till DI... [Visa mer](#)

Ohly om livet efter politiken: "Jag får inget jobb"

<https://www.facebook.com/omniredaktionen/posts/1332268330194176>

Figur 5 - Lars Ohly

den 30 mars kl. 20:25

Godkväll gruppen ❤️

Det är dags för kvällens gemensamma aktion!

För er som vill finns även länkar i Öppna Tråden som fortfarande behöver stöd, så ta gärna en titt där också.

KOM IHÅG ATT VI VILL FÖRÄNDRA KOMMENTARSFÄLTEN TILL ETT MER RESPEKTFULLT SAMTAL, MED EN NYANSERAD OCH SANSAD DISKUSSION!

Alltså: inga hatfulla kommentarer eller kränkningar. Inga nedlåtande kommentarer om intelligensnivå, utbildning etc!

Vi går ju in för att motarbeta just näthat och polariserad debatt, vi ska absolut inte bidra till det. Det finns inget som heter "Det goda hatet", det finns bara hat. Och vi står ju för motsatsen ❤️❤️

Figur 6 – Påminnelse

#ärdudär?

den 20 mars kl. 22:27

Nu är det kväll och vi har kämpat fint tillsammans även denna dag. Sakta men säkert visar vi världen att vi kan tycka olika, vara olika, och dra olika slutsatser, men ändå respektera varandra. Vi kan diskutera utan att behöva angripa varandras personligheter.

Denna vilja att skapa ett respektfullt offentligt samtal är #jagärhårs grundpelare. Det är det vi jobbar för varje dag.

Några som också bestämt sig för att skapa ett annat debattklimat är Annie Lööf och Jonas Sjöstedt som just nu turnerar runt tillsammans och debatterar. Och trots att de representerar politiska motpoler respekterar de varandra och låter den andre prata till punkt. Det är fint tycker vi.

Du kan läsa mer om detta här.

<https://www.facebook.com/dn.se/videos/10154376617056680/>

Och med det och med en påminnelse om att imorgon är dagen för att rocka sockorna och hylla våra olikheter, tackar jag och Josefin för oss och önskar er alla en god natt.

Figur 7 - Förtydligande om vad #jagärhår står för

den 18 februari

God kväll kära vänner! Bra jobbat i den öppna tråden under dagen.

Dags nu för en gemensam aktion, där vi tänkte fokusera på två ämnen, fördelat på fyra kommentarsfält.

Två av artiklarna handlar om unga flyktingar som rekryteras av kriminella gäng i Malmö. Och två handlar om ett uppmärksammat fall med ett mycket ungt, gift par från Syrien, där flickan först tvångsomhändertogs men nu är tillbaka tillsammans med den unge mannen.

Kommentarsfälten är inte helt överflödande av otäcka kommentarer, men kan absolut behöva mer balans, kärlek och saklighet från alla er fina människor i #jagärhår.

Kommentera, gilla, skriv stödcommentarer som svar till kommentarer ni gillar. Alla insatser är lika viktiga.

Markera slutligen gärna i omröstningen här vad ni gjort.

Kör hårt!

Aftonbladet om flyktingar som rekryteras av gäng:

<https://www.facebook.com/aftonbladet/posts/1523678320975698>

Kvällsposten om flyktingar som rekryteras till gäng:

<https://www.facebook.com/kvallsposten/posts/1262824467126435>

Expressen om det unga, gifta paret:

<https://www.facebook.com/expressen/posts/10154538912450345>

Kvällsposten om det unga, gifta paret:

<https://www.facebook.com/kvallsposten/posts/1262727630469452>

☐ Gillat - gäng Aftonbladet	+204
☐ Gillat - äktenskap Expressen	+158
☐ Gillat -gäng Kvällsposten	+125
☐ Gillat - äktenskap Kvällsposten	+94
☐ Kommenterat - gäng Aftonbladet	+45

Figur 8 - Alla insatser är lika viktiga

Mina Dennert
den 1 februari

Det är så otroligt mycket spännande på gång!

Som vanligt behövs alla krafter, så se hit alla kreativa själar i gruppen!

#jagärhår kommer att bilda en ideell förening och det kommer att bli möjligt att bli stödmedlem! (helt frivilligt så klart, inget förändras här i gruppen)

Vår begåvade medlem Zel Bettman och hennes syster Delal sitter nu och designar logga och hemsida och jag fick se lite work in progress idag. Det kommer att bli så fint!

Vi håller er uppdaterade om allt, so stay tuned!

När vi satt där med grafiken kom vi på att det hade varit schysst med en Slogan!

Alltså #jagärhår i en mening...

Typ: "En för alla, alla för en!" (synd att den är tagen;)

Den här då: "Den tysta majoriteten är inte längre tyst!"

Nej, ni kan bättre. Hjälp!

UPPDATERING:

Det blir såklart helt frivilligt att vara stödmedlem. Här på fb kommer vi fortsätta precis som förut!

Men vi som driver #jagärhår vill göra mer - i samma anda. Vi vill sprida idén om det goda samtalet, om ett inkluderande samhälle utan hat, rasism, sexism osv även utanför fb. Och för det krävs viss organisering. Men här i gruppen fortsätter vi precis som vanligt!

Figur 9 - Ideell förening

#ärdudär?

Mina Dennert
den 24 mars kl. 17:45

#jagärhär – från facebookgrupp till samhällsaktör!
(PS. ni får supergärna dela från min profil, det går dock inte att dela härifrån gruppen:)

Det som började med en hashtag för snart ett år sedan har nu vuxit sig till en folkrörelse och det är bara att hänga med!

Tystnade röster har höjts. Vi har vuxit och vi har blivit modigare och vi kommer aldrig att gå tillbaka till ensamhet, rädsla och passivitet.

Vi vann Rättviseförmedlingens Rättvispris 2016, Årets Samhällsaktör 2016, Faktumgalans pris för Årets integration 2016 och de sista bilderna på bandet Kent auktionerades ut för att stödja oss.

Under hela den här tiden har jag varit runt i landets alla etablerade mediekanalet från kvälls- och morgontidningar till SVT, TV4 och i princip varenda lokalradiokanal. Allt för att sprida ordet om oss, om vilka vi är, och varför vi går ut kväll efter kväll på nätet och står upp för varje människas rätt att få komma till tals.

Jag har föreläst på skolor, i kommuner, jag har medverkat i paneler om hat och hot, om mod och civilkurage. Jag har föreläst om filterbubblor, om falska nyheter om Trollfabriker och hatgrupperna. Nu i veckan var jag på Webbdagarna bland annat och vart jag än kommer får jag samma fråga; Hur ska vi hantera hatet? Hur ska vi bemöta det? Och det korta svaret är: ta bort det – alltihop!

Men så länge det budskapet inte har nått alla och så länge det finns krafter som tjänar på hatet är det så oerhört viktigt att vi aldrig tappar taget. Folk litrar på oss nu!

Vi kommer att fortsätta sprida ordet om varför det vi gör är så viktigt. Och vi kommer att fortsätta sprida fakta och sans i kommentarsfälten. Och vi kommer att fortsätta den dialog vi påbörjat med alla som vill prata politik utan påhopp, men också fortsätta söka oss utanför våra filterbubblor. Stoppa spridningen av falska nyheter.

Kampen för ett samhälle utan hat och hot har bara börjat.

Figur 10 - Samhällsaktör

Figur 11 - Antal medlemmar

den 31 mars kl. 17:22

Då, mina kära vänner, är det dax för ett par gemensamma aktioner. Som alltid är vårt fokus på hat och personangrepp i kommentarsfälten. Var noga med att hålla saklig och respektfull ton och undvik att skriva i affekt. Känner du att någon eller några av dessa tre aktioner inte passar dig just idag så hoppa över. Kika gärna i den öppna tråden om det finns nåt annat som passar bättre.

Först ut är Aftonbladet debatt, om utvisningarna till Afganistan:
<https://www.facebook...> Visa mer

☐ Gillat på Aftonbladet	+198
☐ Gillat på Politikfakta	+167
☐ Gillat på News55	+146
☐ Kommenterat på Politikfakta	+66
☐ Kommenterat på News55	+41
☐ Kommenterat på Aftonbladet	+39
☐ Anmält på Politikfakta	+9
☐ Anmält på Aftonbladet.	+7

Figur 12 - Statistik över deltagande.

#ärdudär?

Figur 13 - Egna idéer

... den 21 mars kl. 08:34 · Göteborg, Västra Götalands län

Godmorgon alla vänner,

Idag den 21/3 rockar vi sockorna för att utmana bilden av vad som är normalt och för rätten att vara precis som en är, lika mångfacetterad som alla andra människor. En påminnelse om alla människors lika värde och en hyllning till olikheter.

Detta är som stöd för personer med Downs syndrom eller någon annan funktionsvariation.

Anledningen att vi uppmärksammar detta idag är att människor med Downs syndrom föds med 3 exemplar av kromosom nummer 21.

Önskar er alla en underbar dag ❤️❤️

Figur 14 - Lyfta ett specifikt ämne

#ärdudär?

Figur 15 - Hämtad från Dagens öppna tråd

Tagga gärna dina inlägg och kommentarer med #jagärhär. Det markerar att vi varit där, och är även ett sätt för oss att hitta varandra och varandras inlägg.

Figur 16 - Gruppbeskrivning hashtag

Figur 17 – Omslagsbild

#ärdudär?

Figur 18 – Mångfald

Figur 19 - Hat i andra forum

#ärdudär?

Figur 20 - Antal medlemmar 2

Figur 21 - Polisanmälan

Hej gruppen!

Dagens första gemensamma aktion handlar om Irfan, som riskerar dödsstraff i sitt hemland Afghanistan eftersom han är homosexuell. Han har fått avslag på sin asylansökan eftersom Migrationsverket inte tror på att han är homosexuell.

Här behövs mycket kärlek.

<https://www.facebook.com/expressen/videos/10154643386250345/>

<https://www.facebook.com/expressen/posts/10154643262815345>

<https://www.facebook.com/JonasGardell/posts/10155016371304693>

krama varann på nätet

Cilla och Jacob, söndagsadmin

Figur 22 - Gemensam aktion

#ärdudär?

 den 31 januari

Vänner!

Det är dags för dagens första gemensam aktion. I den öppna tråden (som lades upp i morse) ligger fortfarande aktioner som behöver hjälp på ett eller annat sätt. Fortsätt gärna att stötta varandra i dessa kommentarsfält!

Nedan länkar vi till mycket otrevliga kommentarsfält på FB-sidan Kod 291 angående artikel där ordningsvakter blivit påhoppade i samband med ett ingripande av en misshandel.

Kom ihåg: inga hatfulla kommentarer, inga kränkningar, påhopp eller nedlåtande kommentarer. Inga kommentarer om den andras intelligensnivå, utbildning eller liknande.

Om man känner att man inte kan medverka i den här typen av aktion så vänta på nästa!

Kör så det ryker!

Datorlänk: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=394044247626965&id=175953869436005

Mobillänk: <https://m.facebook.com/story.php...>

Figur 23 - Ord- & meningsval

 den 26 januari - Göteborg, Västra Götaland County

Hej #jagärhär-are! Här är en gemensam aktion för er som vill.

Men först stort tack till alla er som redan kämpat idag. ❤️

I den öppna tråden (som lades upp i morse) ligger fortfarande aktioner som behöver hjälp på ett eller annat sätt. Fortsätt gärna att stötta varandra i dessa kommentarsfält! Nedanför har jag dock valt två länkar från dagens aktion.

KOM IHÅG ATT DET ÄR KOMMENTARSFÄLTET VI VILL FÖRÄNDRA TILL ETT MER POSITIVT KOMMENTARSFÄLT, MED EN MER NYANSERAD OCH SANSAD DISKUSSION!

Kom ihåg: inga hatfulla kommentarer, inga kränkningar, påhopp eller nedlåtande kommentarer. Inga kommentarer om den andras intelligensnivå, utbildning eller liknande.

Om man känner att man inte kan medverka i den här typen av aktion så vänta på nästa!

HÄR NEDANFÖR HITTAR NI KVÄLLENS AKTIONER:

Jag har aktivt valt "vanliga mediekanaler" för er som inte uppskattar "hatmedia".

Första aktionen blir om juluppropet där godhet möts av hat:

<https://www.facebook.com/aftonbladet/posts/1500666569943540>

Den andra aktionen handlar om en man som lär ensamkommande ungdomar hur man ska göra och inte göra om man vill träffa tjejer i Sverige.

<https://www.facebook.com/svtnyheterorebro/posts/1207678309268793>

Tack för ert engagemang. Tillsammans är vi starka! 💪❤️

Figur 24 - Ord- & meningsval 2

#ärdudär?

 Mina Dennert
den 14 februari · Göteborg, Västra Götaland County

Kära vänner,
Dags för ännu en aktion denna tisdag.
[redacted] har uppmärksammat oss på att Politikfakta har raderat alla våra kloka och bra kommentarer som fick mer än 300 likes igår. Så därför kör vi en ny aktion på samma sida idag för att lyfta fram det goda samtalet igen ❤️

Som vanligt håller vi god ton, Inga personangrepp, hat eller hot kommentarer.
Gör ert bästa att återigen vända denna debatten.
<https://m.facebook.com/story.php...>

 Gilla

    264

Figur 25 - Uppskattning för den enskilde individen

ADMINISTRATÖRER	
 [redacted] mobila plattform, fakta/underhållning Har gått med Har lagts till av Mina Dennert on den 16 maj 2016	 Mina Dennert Journalist Gruppen skapades den den 13 maj 2016
MODERATORER	
 [redacted] Har lagts till av Ingvar Petersson on den 10 januari 2016	 [redacted] Västra Fröunda, Västra Götalands Län, Sweden Har gått med Har lagts till av Sara Mattval on den 27 maj 2016
 [redacted] vidsson Har gått med Har lagts till av Erik Amgren on den 23 december 2016	 [redacted] teorén Har gått med Har lagts till av Mina Dennert on den 15 maj 2016
 [redacted] hansson Har gått med Har lagts till av Mina Dennert on den 18 augusti 2016	 [redacted] Har gått med Har lagts till av Mina Dennert on den 15 maj 2016
 [redacted] netika Har gått med Har lagts till av Per Johansson on den 11 september 2016	 [redacted] Har gått med Har lagts till av Anders Winberg on den 1 juli 2016
 [redacted] niska Afghanistankommittén Har gått med Har lagts till av Mina Dennert on den 14 maj 2016	 [redacted] arcia lärs museum Har gått med Har lagts till av Mina Dennert on den 14 maj 2016
 [redacted] Lärare på Jönsteds skola Har gått med Har lagts till av Anders P-o Hansson on den 27 maj 2016	 [redacted] Business School, Högskola Har gått med Har lagts till av Elin Bergander on den 30 november 2016
 [redacted] Överläkare på Ortopedkliniken SkuS Har gått med Har lagts till av Cecilia Järbild on den 10 september 2016	 [redacted] Anderingschef på Bengt Denigren Har gått med Har lagts till av Annika Dalén on den 29 maj 2016
 [redacted] ögren Har gått med Har lagts till av Mina Dennert on den 28 juli 2016	 [redacted] Har gått med Har lagts till av Marie Hult on den 18 december 2016
 [redacted] berg Har gått med Har lagts till av Görel Erval on den 4 november 2016	 [redacted] his Har gått med Har lagts till av Jana Rosbäck on den 5 november 2016

Figur 26 - Administratörer & moderatörer

#ärdudär?

 den 26 mars kl. 15:11

Hej gruppen!

Dagens första gemensamma aktion handlar om Irfan, som riskerar dödsstraff i sitt hemland Afghanistan eftersom han är homosexuell. Han har fått avslag på sin asylansökan eftersom Migrationsverket inte tror på att han är homosexuell.

Här behövs mycket kärlek.

<https://www.facebook.com/expressen/videos/10154643386250345/>

<https://www.facebook.com/expressen/posts/10154643262815345>

<https://www.facebook.com/JonasGardell/posts/10155016371304693>

krama varann på nätet

Cilla och Jacob, söndagsadmin

Figur 27 - Människors läggning

 den 24 januari

God kväll,

Som kvällsaktion tänkte vi att vi kunde göra ett besök hos Expressen. De har en artikel om sexuella trakasserier mot butikspersonal i Nordstan.

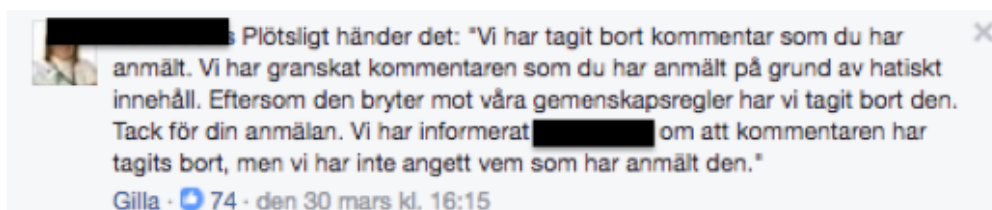
Komentarsfälten är fullt med hat och negativitet.

Vi tycker att så många av oss som möjligt sticker dit och hjälper de som redan är där och kämpar. Tänk på vikten av att hålla en god ton, undvika personangrepp och inte bemöta hat med hat.

<https://m.facebook.com/story.php...>

☐ Gillat på Expressen	+369
☐ Kommenterat på Expressen	+84
☐ Gillat kommentarer på Facebook	+82

Figur 28 - Sexism

Figur 29 - Lyckad anmälan

#ärdudär?

den 14 mars kl. 22:15 · Göteborg, Västra Götaland County

Kära vänner,

Igår var det ju Källkritikensdag.

Det har fått oss att fortsätta fundera på hur viktigt det är att börja med att rannsaka sig själv innan man kastar sig in i debatten, att vara på det klara med vad man själv tycker och var man står i frågan.

Det gäller att se detaljerna i helheten, att sätta saker och ting i perspektiv, ta djupa andetag och reflektera innan man tar sats och tar ställning. Så får man balans mellan detaljerna och helhetsperspektivet.

Det är så lätt att haka upp sig på detaljer istället för att sätta saker i olika perspektiv, att vända och vrida och reflektera över hur någon annan ser på det från sitt håll.

När vi lyckas kan vi förstå och lära av varandra och kanske till och med komma underfund med att vi inte är så olika som vi först trodde.

Med dessa rader och filmklipp önskar vi er alla en fortsatt trevlig kväll och god natt ❤️❤️

Figur 30 – Källkritik

Figur 31 - Obehaglig händelse

 den 25 februari

God kväll kära #jagärhär!

Hoppas ni alla haft en härlig dag. Kvällen är här, och vi tänkte att det kan vara dags för en gemensam aktion.

Vi går in i tre olika kommentarsfält, där fokus som alltid är att balansera upp diskussionen, stödja de sakliga inläggen, samt motverka alla former av hat, hot, rasism och sexism. Sätt ribban för diskussionen - och sätt den högt.

De aktuella kommentarsfälten är; en debattartikel om Husby i Expressen, som flera har tipsat om, ett inlägg på Sverigedemokraternas sida om deras svartmålning av Sverige i Wall Street Journal och deras stöd till Donald Trump, samt en debattartikel i Nyheter24 av Myra Åhbeck Öhrman, om Sverigedemokratiska riksdagsledamöters brottslighet.

Så kör hårt, och gör det ni gör så bra. Kommentera, gilla och skriv korta stödcommentarer till kommentarer ni gillar. Allt är lika viktigt, allt gör skillnad.

Figur 32 - Kommentera, gilla och skriv korta stödcommentarer

Politik 1

JÄH är en **partipolitiskt** oberoende rörelse och vi tar alltså inte **partipolitisk** ställning. Det som förenar oss är strävan att få bort ett hatfullt debattklimat och verka för allas rätt att uttrycka sina åsikter utan att bli påhoppade, kränkta eller hotade. Självklart är vi alla **politiska** och alla är fria att uttrycka sina åsikter, vilka kan skilja sig från vänster till höger inom gruppen. Vi måste alltså inte hålla med varandra i sakfrågor, har rätt att tycka olika så länge detta uttrycks enligt JÄHs policy.

Figur 33 - FAQ

 den 27 mars kl. 16:42

God eftermiddag kära medlemmar och särskilt ni med ett förnamn på A som ju är extra utmanade dagen till ära, nu kör vi en gemensam aktion. Vi tänkte köra en aktion på temat kvinnor, eftersom det 2017 fortfarande provocerar.

Feministiskt initiativs nya partiledare har fått motta mer skit än de flesta andra partiledarna tillsammans det senaste dygnet. Oavsett vad man tycker om FI politik är mängden hat inte rimlig, alls.

Vidare har sidan Godmorgon lyft en artikel om Zara Larsson som genererat kränkningar. Och sist men inte minst är det Expressens och Aftonbladets artikel om ledighet vid mens som genererat hån.

Då kör vi!

Figur 34 – Empati

#ärdudär?

Den här aktionen handlar om Statsministerns pågående besök i Iran. Man får tycka vad man vill både om Statsministern och om landet Iran men vi kan inte låta rasistiska och hatfulla kommentarer om dem eller någon annan stå oemotsagda. Därför använder vi själva inga hatfulla kommentarer, inga kränkningar, påhopp eller nedlåtande kommentarer. Inga kommentarer om den andras intelligensnivå, utbildning eller liknande. Om man känner att man inte kan medverka i den här typen av aktion så vänta på nästa!

HÄR NEDANFÖR HITTAR NI AKTIONEN:

"Vi som tror på SD och Sveriges framtid" om Statsministerns besök i Iran

Figur 35 - Ta ställning mot rasism

FASTNÅLAT INLÄGG

 Mina Dennert
den 28 maj 2016

Varmt välkommen till gruppen!

#jagärhär är här är en grupp för aktion. All aktivitet händer i kommentarsfälten som vi länkar till. Det är där vi gör skillnad.

.

Så här kommer du igång:
Scrolla ner bland inläggen här i gruppen och klicka dig vidare till sidorna det länkas till.

I kommentarsfältet på sidan du kommer till kan du:

- Skriva en egen kommentar och avsluta den med #jagärhär
- Gilla kommentarerna där det också står #jagärhär
- Anmäla hatet

(tänk på att andra också kan tagga #jagärhär så läs gärna inläggen innan du gillar, men kom ihåg, vi är 70 000 som använder taggen rätt;)

Idén bygger på att vi är många och att alla gör lite. Om du inte själv vill kommentera, så gilla gruppens inlägg! Eller anmäl hatet.

Följ den här länken för instruktioner om hur man anmäler:
<http://bit.ly/2nl3LAU>

Figur 36 - Vägledning till hur man gör en anmälan

FASTNÅLAT INLÄGG

 Mina Dennert
den 28 maj 2016

Varmt välkommen till gruppen!

#jagärhär är här är en grupp för aktion. All aktivitet händer i kommentarsfälten som vi länkar till. Det är där vi gör skillnad.

.

Så här kommer du igång:
Scrolla ner bland inläggen här i gruppen och klicka dig vidare till sidorna det länkas till.

I kommentarsfältet på sidan du kommer till kan du:

- Skriva en egen kommentar och avsluta den med #jagärhär
- Gilla kommentarerna där det också står #jagärhär
- Anmäla hatet

Figur 37 - Olika sätt att visa digitalt civilkurage

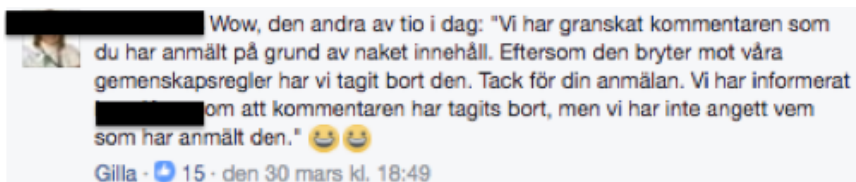
#ärdudär?

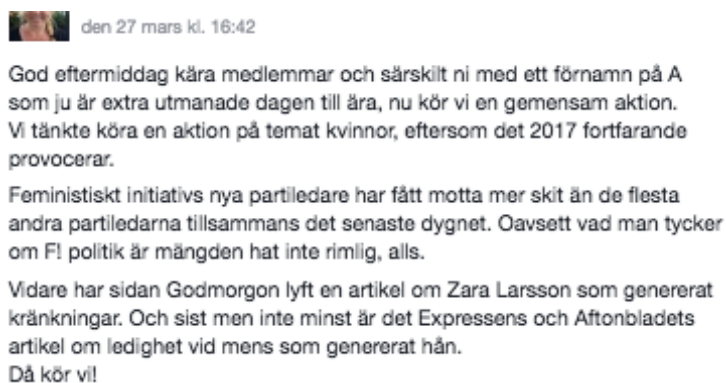
Figur 38 - Det behövs mer aktion i tråden fortfarande

Figur 39 - Denna tråd behöver fortfarande balans

Figur 40 - 2 av 10 anmälningar har gått igenom

Figur 41 - Accepterat beteende